Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 162 (8. 104) ◆ 1992 йил ◆ 18 август, сешанба ◆ Нархи 2 сўм.

1 сентябрь—Ўзбекистон Республикасининг Мустақиллик куни

** Меҳнат жамоалари режаси*

«Орзу»нинг ҳавас қиладиган орзулари

ТОШКЕНТДАГИ «Орзу» чарм буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмаси пойтахтимизнинг йирик корхоналаридан ҳисобланади. Абдували Абдураҳмонов бошқариб келаётган бу бирлашма «Касаначилик фабрикаси», «Моделлар уйи», 10 та асосий ва 4 та ёрдамчи цехлардан ташкил топган бўлиб, бу ерда 3000 га яқин тикувчи хотин-қизлар меҳнат қилиб келишади. Бугунги кунда бу бирлашма озод Ўзбекистонимизнинг бир йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмокда. Шу муносабат билан корхонанинг «Моделлар уйи» ва «Тажриба цехи» бир қанча илғор цехлари кўмагида Ўзбекистон Республикасининг рамзий белгиси туширилган 40 турдаги жами баҳоси 4—4,5 миллион сўмни ташкил этадиган буюмларини ишлаб чиқаришга киришди. Буюмларнинг чиройли ва нафис чиқиши учун бирлашманинг энг тажрибали ва кўзга кўринган рассом-модельерлари ва тикувчи чеварлари жалб этилди. Эсдалик совғаларига «Тинчлик», «Ҳамкорлик» сўзлари битиб қўйилган.

— Байрам арафасида бўладиган халқ истеъмоли моллари кўргазмасида 21 минг дона сумкаларимиз билан қатнашмоқчимиз, — дейди бирлашма касаба уюшмаси раиси Абдурашид Абдуқодиров. — Улар 1 сентябрь куни савдо расталарига қўйилади. Биз Марказий универсал дўкони ходимлари билан келишиб ўша ерда савдо кўргазмасини ташкил этамиз. Бу сумкалардан ташқари бирлашмамизда Мустақиллик куни байрами арафасида хориждан келадиган меҳмонлар учун совға сифатида миллий кўринишдаги папкалар тикилади.

Дарҳақиқат, бирлашманинг бугунги иқтисодий қийин шароитда ҳам ички имкониятлари чекланган эмас. Аксинча, ундан янада самаралироқ фойдаланиш мумкин.

— Бунинг асосий йўлларидан бири маҳсулотларимиз сифатини яхшилаб, уни тезроқ жаҳон бозори миқёсига олиб чиқиш, — деб сўзини давом эттиради Абдували Абдураҳмонов. — Биз шунинг учун ҳам шу йил октябрь ойида Бирлашган Араб Амирликларида бўлиб ўтадиган Халқаро ярмаркада қатнашиш истагини билдирдик. Туркия, Хитой ва Германия ишбилармонлари қатнашадиган бу ярмаркада биз 10 минг дона чарм сумкаларимиз билан қатнашмоқчимиз. Агар буюмларимиз у ерда ўз харидорини топса юқорида тилга олинган давлатлар билан қўшма корхоналар очамиз.

Корхона ишчиларининг унумли меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратиб берилган.

— Ишчи-хизматчиларимиз шаҳримизнинг турли жойларидан қатнаб ишлайдилар. Шунинг учун маъмурият ҳар бир ишчига шаҳар транспортларида эркин ҳаракат қилиши учун 100 сўмлик ойлик карточкалар тарқатган, — дейди корхона касаба уюшмаси раиси.

Иккинчидан, ҳозир корхона ошхоналаридаги тушликнинг ўртача нархи 17—18 сўмни ташкил этади. Бунинг фақат 8 сўмини ишчи, қолганини эса бирлашма ҳисобидан тўланади. Бу қоплов учун ҳам бирлашма ойига 220 минг сўм харажат қилмоқда.

Умуман, бирлашманинг ҳозирги ишлари ёмон эмас. Лекин қиладиган юмушлар, мақсад қилиб қўйган орзулар жуда кўп. Жамоа Ўзбекистон Мустақиллигининг бир йиллик тўйини муносиб кутиб олгач, кўп миқдорда сифатли болалар камаридан тортиб «дипломат»ларгача ишлаб чиқаришни мўлжаллаб қўйган. «Орзу»га эса айб йўқ.

Назрулла ҲАМРОЕВ.

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал бирлашмасида меҳнат қилаётган Лобар Ваҳобова томонидан тайёрланаётган маҳсулотлар сифатлилиги билан ҳамкасблари олқишига сазовор бўлмоқда.

СУРАТДА: Лобар Ваҳобова.

Андрей Пишненко сурати.

Фаолияти кенгайди

КЕЙИНГИ пайтларда шаҳримиздаги 7-поликлиникада уюштирилаётган муолажаларни янада яхшилашга қаратилган қатор тиббий тадбирлар амалга оширилди. Шифобахш даргоҳдаги айрим хоналарни ихтисослаштириш асосида қайта жиҳозланиши туфайли даволаш усуллари янада такомиллашиб, муолажаларда сифат ўзгаришига олиб келди.

Айни бир вақтда кўплаб даволаш-профилактика жараёнлари йўлга қўйилди. Бунинг учун турли зарур тиббий асбоб-ускуналар ва мосламалар олинди. Ана шу эҳтиёжлар учун 90 минг сўмлик маблағ сарфланди.

Хоналарни таъмирлаш ва турли ихтисосликка мослаш тадбирлари кўрилди. Шу мақсадда 500 минг сўм пул ажратилди.

Саодат ОДИЛОВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Гулистон шаҳридан бир ярим чақирим олисда бўлган «Северная» сув тақсимлаш станциясида ўтказилган митингга Сирдарё вилояти ва республика сув хўжалиги идораларининг ходимлари билан бирга шаҳарликлар ҳам келишди. Шаҳарликлар учун бу байрам бўлди, байрам бўлганда ҳам тоза сув байрами бўлди. Икки ярим йил тезкорлик билан олиб борилган қурилиш ишларидан сўнг Деҳқонобод — Гулистон сув қувури ишга туширилди.

⊙ Қорақалпоғистон Республикасининг Элликқальа районида Туркиянинг Язекс фирмаси билан ҳамкорликда барпо этиладиган тўқимачилик корхонасининг пойдевор тоши қўйилди. 18 миллион долларга тушадиган бу қурилишни Амударё, Тўрткўл, Беруний ва Элликқальа районлари акционерлик жамиятлари маблағ билан таъминлайди.

⊙ Яккабоғдан Чироқчигача темир йўл қуриш мўлжалланмоқда. 10 километрга чўзилган йўл қурилишига 60 миллион сўм сарфланиши режалаштирилмоқда.

⊙ Тошкентга республика ўқувчилар техника ижоди марказининг таклифига кўра Ўзбекистоннинг бир неча вилоятларидан болалар келишди. Улар «Космос» танлов-кўригида қатнашиб, ракета ва космик техника соҳасидаги ўз билимларини намойиш этишди. Фарғоналик Игорь Тесников, бухоролик Улуғбек Қурбонов ва андижонлик Руслан Енилеев яхшиларнинг яхшиси деб тан олиндилар.

⊙ Тошкентдаги Билимлар уйида байналмилалчи-жангчилар ва заҳирадаги жангчилар уюшмаси томонидан ташкил этилган хайрия концерт оқшоми унинг қатнашчилари қалбига бир олам завқ бағишлади. Чипталарни сотишдан тушган барча маблағ махсус ҳисобга ўтказилди.

ҲАМДУСТЛИКДА

⊙ Сухумидан келаётган хабарларга қараганда 17 август тонгидаги вазият барқарорлаштиришга яқин келиб қолган эди. Грузия ва Абхазия гвардияси қуролли кучларининг бир қисми шаҳар теграсига суриб қўйилди. Икки томонлама музокаралар олиб борилмоқда.

⊙ Қозоғистонда дон ҳосилини оммавий равишда йиғиштириб олиш бўсағасида йиғим-терим ишларини моддий-техника томондан таъминлаш борасида фавқулодда ҳолат юзага келди. Ана шу нарса 17 август куни Нурсултон Назарбоев билан Борис Ельцин ўртасидаги телефон орқали суҳбатга туртки бўлди. Борис Ельцин ҳосилни йиғиштириб олиш учун Қозоғистонга ёқилғи-мойлаш материаллари, эҳтиёт қисмлар, автомобиллар етказиб бериш юзасидан олган ўз мажбуриятларини бажаришига ишонтирди.

⊙ Кеча «Известия» газетасининг мажлислар залида «Августдаги уч кун» деб аталувчи бадиий фильмнинг кўриги бўлиб ўтди. У ўтган йилнинг 19—21 августидаги воқеалар асосида яратилди.

ХОРИЖДА

⊙ Буюк Британия бош вазири Жон Мейжор ўзининг Испаниядаги ёзги таътилини тўхтатишга мажбур бўлди. У ўз кабинетининг фавқулодда мажлисига раислик қилиши керак. Бу мажлис бугун бўлади. Вазирлар Хавфсизлик Кенгашининг Босния ва Герцеговинага инсонпарварлик ёрдами кўрсатишни таъминлаш юзасидан қабул этган резолюциясидан кейин юз берадиган аҳволни муҳокама қиладилар.

⊙ «Жэнминь жибао» газетасининг таъкидлашича, Хитойда аҳолининг тез кўпайиб бораётганлиги Хитой раҳбариятини келгуси йиллар учун четдан донни келтиришни бирмунча кўпайтириш ҳақида ўйлашга мажбур этади. Газетанинг кўрсатишича, аҳолининг йиллик ўсиши 17 миллион кишини ташкил этмоқда.

** Шаҳримиз районлари байрам тараддудида*

Муборак сана қувончи

⊙ Халқимизнинг қутлуғ байрами — Мустақиллик куни шаҳримизнинг ҳар бир районида ўзига хос нишонланиши табиий. Шунга кўра бу улуғ кун тантаналарига қандай тайёргарлик кўрилаётгани хусусида мухбиримиз Сергели район ҳокимининг ўринбосари Рауф ҚУРБОНОВга мурожаат қилди.

СЕРГЕЛИ район ҳокимининг фармойиши билан Мустақиллик кунига бағишланган тантаналарни ўтказиш жойи қилиб Усмон Носир номидаги маданият ва истироҳат боғи белгиланди. Бу боғ сергелиликларнинг энг севимли дам олиш маскани бўлиб, кўм-кўк кўл, қайиқчалар, теннис ўйнаш майдони, ўйингоҳ, шахмат хонаси — буларнинг ҳаммаси одамларни ўз бағрига чорлайверади. «Чоштепа», «Ёшлик» ва Аброр Ҳидоятов номидаги маданият уйларининг ижодий жамоалари катта концерт дастури тайёрламоқдалар. Асосан миллий куй, қўшиқ ва томошаларга кўпроқ эътибор берилади. Шунингдек «Карвон» қўғирчоқ театрининг чиқиши, «Майдонда цирк» деган дастур ва бошқалар кўпчиликка манзур бўлишига ишонамиз.

Спорт-техника клуби парашютчилар, мотоциклчилар ва картингчиларни жалб қилиб, улар иштирокида катта томошаларга тайёргарлик кўрмоқда. Район спорт комитети ҳам катта оммавий спорт томошаларига ҳозирланмоқда. Бу томошаларнинг дастурига Спутник — Сергели мавзелари кўчалари бўйлаб оммавий енгил атлетика — югуриш кўриги, спортнинг шарқ якка кураш тури, дзюдо, самбо, бадиий гимнастика, стол теннини, мини футбол, волейбол, гир тошларини кўтариш бўйича катта мусобақалар ўтказилади.

Янги ўқув йилининг биринчи куни барча мактабларда дарслар Мустақиллик кунига бағишланади. Унда болаларга Мустақиллик шарофати туфайли эришаётган ютуқларимиз, тикланаётган қадриятларимиз, имон-эътиқодимиз — ўзлигимиз ҳақида гапирилади. Шунингдек барча мактаб ва болалар боғчаларида «Сен ўз шаҳринг ва Мустақил республиканг ҳақида нималар биласан?» мавзуида кўрик-танловлар ташкил этилади.

Булардан ташқари ҳар бир маҳалла комитетлари ҳам ўз имкониятлари даражасида Мустақиллик кунини байрамона кутиб олишга тайёрланмоқдалар. «Маданият» маҳалласи ажойиб инсонлар билан учрашув, «Иттифоқ» маҳалласи энг яхши оила мавзусида ҳовли байрами, Навоий номли ва «Чоштепа» маҳаллаларида кўп болали оилалар билан учрашув, «Янги ҳаёт», «Қипчоқ» маҳаллаларида миллий кураш ва унутилаёзган урф-одатларимиз ҳақида намойишлар, чиқишлар уюштирилишига ҳозирлик кўрилмоқда. «Баҳор» ҳамда Абдураҳмон Жомий маҳаллаларида ёшлар билан маҳалланинг фахрий кишилари ўртасида ватанпарварлик, меҳнатсеварлик руҳидаги учрашувлар ўтказиш режалаштирилган.

Райондаги барча хизмат кўрсатиш соҳалари жонажон республикамизнинг Мустақиллик кунини нишонлаш ишига ўз ҳиссаларини қўшишга киришган. Кўчалар, майдонлар, маданий-жамоат жойларини, мавзелар ва маҳаллаларни байрамона безатиш қизғин олиб борилмоқда. Темир-бетон буюмлари корхонаси, қуёшдан ҳимоялаш ускуналари заводи, 13-кўприк қурувчилар жамоаси, 243-фуқаролик авиацияси корхонаси, «Электромаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ва «Ўзбекистон» чарм-тери ишлаб чиқариш бирлашмаси каби йирик ва кўп миллатли корхоналар халқларни янада яқинлаштириш, байналмилал тарбияни йўлга қўйиш мақсадида мустақиллик, дўстлик, тинчлик мавзуида катта халқ сайлини ўтказишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Байрам куни райондаги Дўстлик даҳасида катта озиқ-овқат дўкони ишга туширилади. 1 августдан бошлаб районда бир ойлик тозалик ва ободонлаштириш ойлиги ўтказилмоқда. Шунга кўра бугунги кунда барча мавзелар, маҳаллалар ва корхона, ташкилотларда шанбаликлар ўтказиш бошлаб юборилган. Яқинлашиб келаётган муборак кун барчага бирдек қувонч улашишига ишонамиз.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ ёзиб олди.

Пойтахтнинг бир куни

Тезкорлик билан

ЮНУСОБОД районининг Муртазоев ва Орипов кўчалари муюлишида иккита 9 қаватли бино қад ростлаяпти. Иккала бинонинг қурилиш-пайвандлаш ишларида узилиш бўлмаслиги учун имконият яратиляпти. У ёки бу қурилиш буюмлари йўқ деб бекорчи ўтиришларга йўл қўйилмаяпти. Ана шунинг учун ҳам ойлик режалар 110-115 фоизга етказиб бажарилмоқда. Бу бинолардаги бунёдкорлик ишларини 1-уйсозлик комбинатининг 60-қурилиш бошқармаси жамоаси олиб боряпти. Шу кунларда Сергей Пак ва Абдулла Эримовлар бошлиқ бригадалар унумли меҳнат қилмоқдалар.

Жумҳуриятимизда элчихоналарнинг кўплаб очилаётгани ва турли хорижий мамлакатлардан меҳмонларнинг кўплаб келаётгани бу биноларни тезкорлик билан қуришни тақозо этмоқда. Ҳар бир бино 126 хонадонга мўлжалланган бўлиб, унда бутун маданий-маиший хизматлар учун ҳам етарлича хоналар мавжуд бўлади. Ҳар бир бинонинг қад ростлаши учун давлат томонидан 1 миллион 460 минг сўмдан пул ажратилган. Айни пайтда бинокорлар иморатларни шу йилнинг ўзида пардозчиларга тўлиқ топшириш учун тезкорлик билан ҳаракат қилишаяпти. Ўзаро беллашувда пайвандчи Сергей Простатин, бетончи Омон Қулмирзаев, пайвандчи Шавкат Алимуҳамедов, Наби Ҳаитов кабилар пешқадамлик қилмоқдалар. Ҳозирги дамларда 4-5 қаватларда тиклаш-пайвандлаш ишлари олиб борилмоқда.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

Иқтидорли ёшлар даргоҳи

РЕСПУБЛИКАМИЗДА қобилиятли ва иқтидорли ўқувчи ёшлар камолотини таъминлаш билан бевосита шуғулланаётган билим даргоҳлари сони ортиб бормоқда. Кўпгина умидли ёшлар эса ихтисослашган мактаб-интернатларда таҳсил кўриб, ёрқин келажак йўлига дадил қадам қўймоқдалар.

Шундай билим даргоҳларидан дастлабкиси бундан йигирма икки йил аввал ташкил топган эди. Бу мактаб-интернат физика-математика фанларига ихтисослаштирилган бўлиб, унга машҳур математик олим, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги, профессор С. Сирожиддинов номи берилди.

Кўплаб иқтидорли ўқувчиларни ўз бағрига олиб, улардаги қобилият қирраларини ривожлантириб келаётган бу даргоҳ эндиликда Тошкент Давлат университети ихтиёрига ўтказилиб, унга лицей мақоми берилди. Лицейда математика, физика, кимё, биология асосий фанлар сифатида атрофлича ўзлаштирилмоқда.

Янги ўқув йилида лицейда илм-фанга берилган изланувчан ёшлардан яна бир нечаси таҳсил кўради. Улар республикамизнинг турли вилоятларидан келган ёшлар бўлиб, махсус суҳбатдан ўтадилар.

Шуниси муҳимки, билим масканини битирган ёшлар фақат Тошкент Давлат университетига киришлари шарт эмас, улар истаган олий ўқув юртига қабул қилинадилар.

Анвар АЗИМОВ.

«Болаликка ёрдам»нинг мадади

ШАҲРИМИЗНИНГ Мирзо Улуғбек районида янги ташкил топган жамғарма «Болаликка ёрдам» деб номланди. Район халқ таълими бўлими ҳузурида тузилган мазкур болалар жамғармаси бугунги кунда бир неча минг сўм пулга эга.

Жамғарма райондаги болалар уйлари, мактаб-интернатларга моддий ёрдам ҳам кўрсатиб, тарбияланувчилар қувончига қувонч қўшиб келмоқда. Шунингдек, кўп болали оилалар ҳам жамғарма ҳимматидан баҳраманд бўлишмоқда.

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш жараёнида ҳам «Болаликка ёрдам»нинг кўмаги катта бўлди. Биргина район мактабларини таъмирлаш ишлари учун 182 минг сўмлик маблағ сарф этилди. Шу мақсадда болалар уйларига 121 минг сўмлик пул ажратилди.

Санобар ОҚИЛОВА.

«Шифобахш» бирлашмаси

ЯШИЛ табиатнинг ўзи шифокор, дейди доно халқимиз. Шундай экан, ана шу бебаҳо бойликдан дори-дармон сифатида кенг фойдаланиш айни муддаодир.

Ўзбекистон Республикаси Ўрмончилик давлат комитети йўли билан бу борада амалга оширилаётган тадбирлар ҳам муҳим тиббий аҳамият касб этмоқда. Комитет ҳузурида «Шифобахш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тузилиши ўрмончилар фаоллигини янада ошириб юборди.

Шифобахш яшил гиёҳ ва ўсимликларни тўплаш ва улардан оқилона қўллаш билан бевосита шуғуллана бошлаган янги бирлашма зиммасига турли хил озиқ хом ашёсини тайёрлаш вазифаси ҳам юклатилди.

Бирлашманинг «Пищепром» концерни билан яқин алоқа боғлаши кўп масалаларни ижобий маънода ҳал этиш имконини беради. Концернга қарашли озиқ-овқат саноати илмий текшириш институти бирлашма билан бамаслаҳат иш тутиб, мутахассисларни алкоголсиз ичимликларни тайёрлашга қаратилган йўл-йўриқлар билан қуроллантиришга ёрдам бермоқда.

Бирлашма республикамиздаги бир неча ўрмон хўжаликлари билан ҳам ҳамкорлик ўрнатди.

Севара ОЛИМОВА.

Сайқал топган жозиба

ТАНИҚЛИ мўйқалам устаси Алишер Мирзаев ўзбек маданиятининг кўзга кўринган арбобларига қатор полотнолар яратиб, муҳлисларни хушнуд этиб келмоқда. Ўзбек мусиқа санъатининг атоқли намояндаси, академик Юнус Ражабий образини полотнода акс эттириш устида ҳам мусаввир илҳом билан ишлади.

Шуни алоҳида кўрсатиб ўтиш жоизки, мазкур асарни яратишда у «санъаткор фаолияти давомийлик касб этади» деган ғояни илгари суриб, ўз олдига қўйган мақсадга эришган. Бу ижодий анъана ота-бола санъаткор тасвирида ўз бадиий талқинини топди. Шунга кўра, янги картина «Юнус Ражабий ва Ҳасан Ражабий портрети» деб номланди.

Нозик сайқал топган мазкур жозибадор асар бадиий композицияси билан ҳам кўпчилик эътиборини ўзига тортмоқда.

Воҳид ВАЛИЕВ.

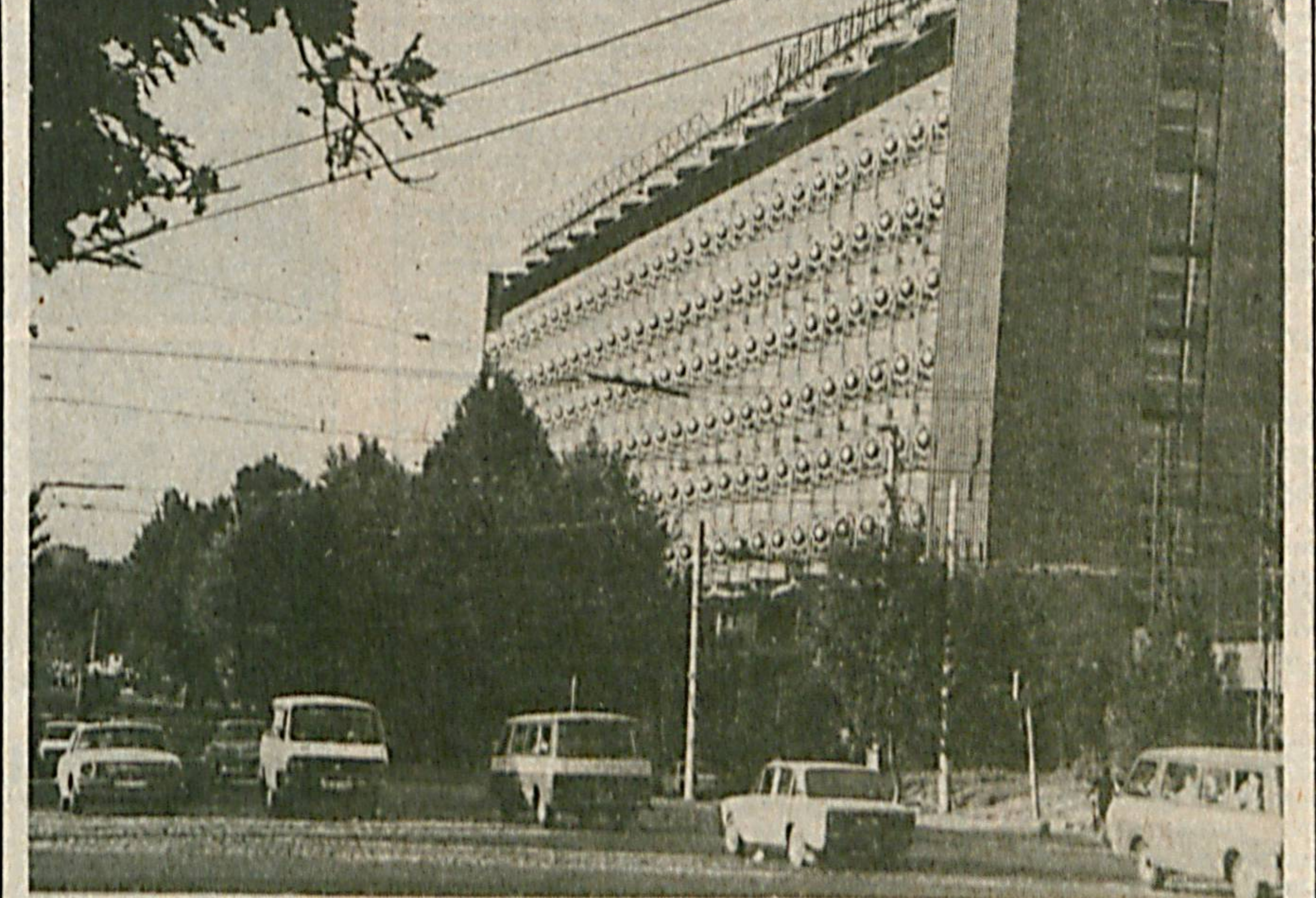

Республикамиз пойтахтида Мустақиллик кунининг биринчи йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

СУРАТДА: Амир Темур кўчасининг кўриниши.

Абдуҳоид Тўраев сурати.

Боғда «Дорбоз» дастаси

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ марказий қисмида жойлашган «Меҳржон» болалар маданият ва истироҳат боғи ўғил-қизларнинг севимли оромгоҳларидан бири ҳисобланади. Бу сўлим боғ шу йилдан эътиборан хўжалик ҳисобида ишлашга ўтди.

Янгича меҳнат шароити ўзининг яхши натижаларини бермоқда. Пуллик хизматдан тушаётган маблағларнинг маълум қисми оромгоҳни янада ободонлаштириш учун сарфланди.

Боғда бунёд этилган қўшимча аттракционлардан ҳам фойда кўрилмоқда. Шу маблағлардан унумли фойдаланилиб, қатор маданий тадбирлар амалга оширилмоқда. «Дорбоз» деб аталган қувноқ ижодий даста ҳам ўз фаолиятини бошлади.

Акбар АЛИЕВ.

* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар * Янгиликлар, воқеалар, хабарлар * Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

* Янгиликлар, воқеалар, хабарлар * Янгиликлар, воқеалар, хабарлар * Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

⊙

Пойтахтимиздаги Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал фабрикасида кейинги вақтларда замонавий ҳамда сифатли оёқ кийимларини тикишмоқда. Бунда корхонада қарийб 25 йилдан бери самарали меҳнат қилиб келаётган Кумрат опа Ахролованинг ҳам ҳиссаси беқиёсдир. У ҳозир замонавий пойабзалларни тикишда яхши натижаларга эришмоқда.

Ўнгдаги суратда эса «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор цехларидан бирини кўриб турибсиз.

Андрей Пишненко суратлари.

⊙

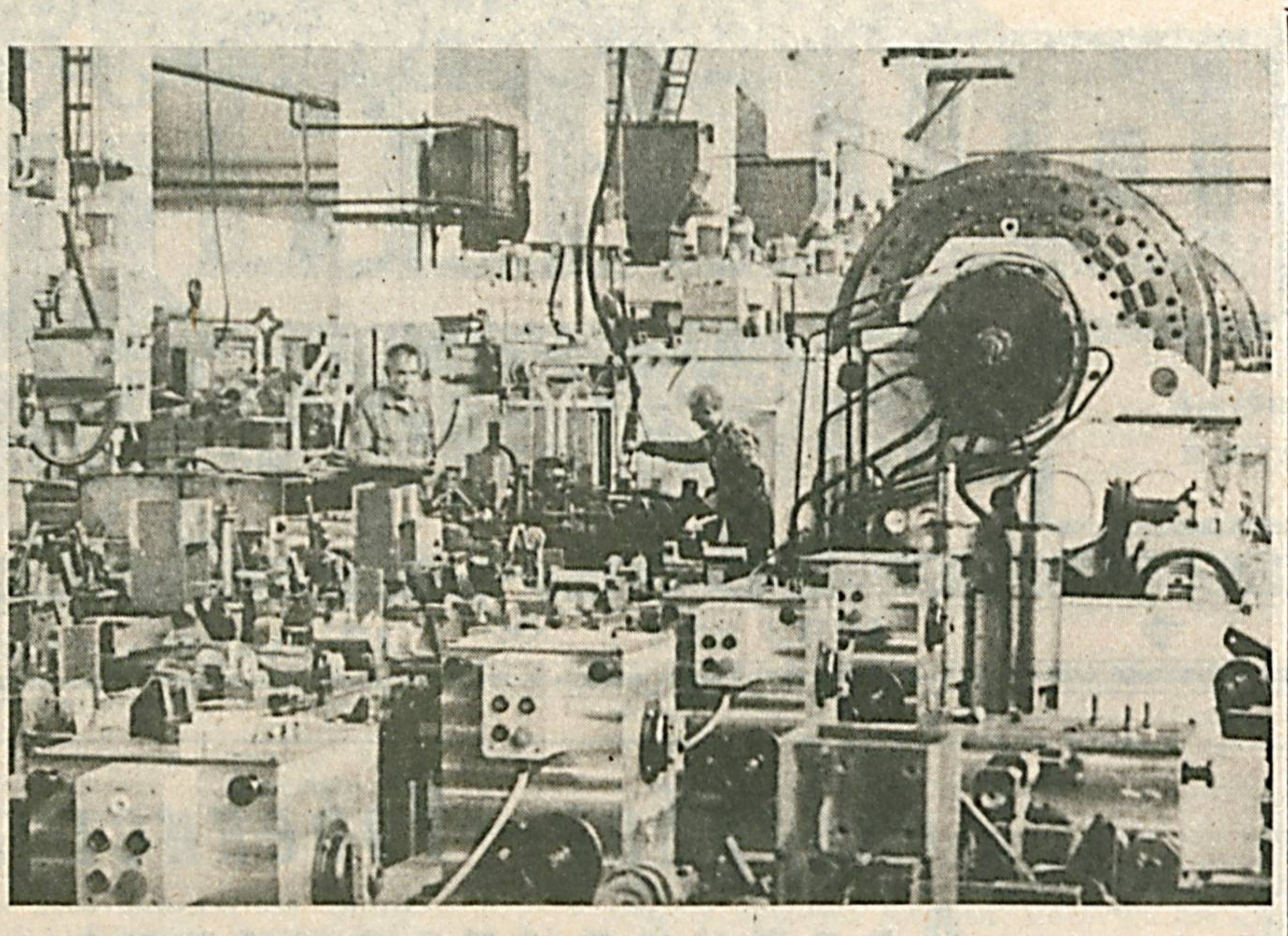

* Давлат назорати фаолиятидан

Ҳақ йўлда ишлайверамиз

● Республикамиз ўз мустақиллигини қўлга киритди. Шу сабабдан турмушимизнинг деярли барча соҳаларида турли хил ўзгаришлар бўлаётир. Масалан, назорат органлари тизими ҳам бундан мустасно эмас. Ҳаммамизга маълумки республикамизда халқ назорати комитетлари тугатилиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат назорати комитети ташкил этилди.

Биз ана шу орган ҳақида ва унинг район инспекцияси фаолияти ҳақида тўлароқ маълумот олиш учун Давлат назорати Бектемир район инспекцияси раиси Мавлон Йўлдошев билан мулоқотда бўлдик.

●

— Мавлон Шукурович, Давлат назорати комитетининг асосий вазифалари нималардан иборат ва бу тизим Халқ назорати органларидан қайси томонлари билан фарқ қилади?

— Албатта бу янги тизимнинг ҳам ўз олдига қўйган асосий вазифалари мавжуд. Давлат назорати комитети — фармойиш берувчи ва муҳим қурилмага эга бўлган мутлақо янги ижрочи ҳокимиятнинг назорат қилувчи юқори органи бўлиб, Олий Кенгаш қабул қилган қонун ва қарорлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари ва фармойишлари ҳамиша хўжалик соҳасидаги қонунларни, ижтимоий ва иқтисодий дастурларнинг бажарилиши, давлат ва ижрочилик интизомига риоя этилишини текшириш учун таъсис этилган.

Давлат назорати комитетининг иши ўз даврида халқ номидан хизмат қилиб ўша давр талабига жавоб берган халқ назорати комитетидан тубдан фарқ қилади. Унинг фаолияти анча кенг ва серқиррадир. Юқорида қайд қилинганлардан ташқари зиммамизга ижроия ва бошқарув органлари идоралари, молия, солиқ, божхона хизматлари ва давлат комитети органларининг давлат бюджети ижроси қоидаларига амал қилишлари, нарх белгилашга, барча тармоқларда бухгалтерия ҳисоби ва ҳисобот юритилиши ягона тизимнинг белгиланган қоидаларига риоя этилишини, уларнинг ишончлилигини статистика идораларининг ушбу масалага оид фаолиятини назорат қилиш каби вазифалар ҳам юклатилган. Ҳозирги ишимизнинг бошланғич даврида аввало раҳбар ходимларда қонунчилик, фармон ва қарор ижроси устидан назоратнинг самарали тизимини йўлга қўймасдан туриб, иқтисодиётни барқарорлаштириш, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаларида тартиб ўрнатиш қийиндир.

— Янги тизим таъсис этилгач, Давлат назорати район инспекцияси ўз фаолиятини нималардан бошлади?

— Давлат назорати район инспекцияси ташкил қилингач аввало ташкилий масалалар ҳал қилинди. Яъни инспекциянинг раисини сайлаш, инспекторларни ишга қабул қилиш, ҳужжатлар билан танишиш ва бошқалар. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Давлат назоратини таъсис этиш тўғрисидаги» Фармони кўпайтирилди ва бевосита шу ишга масъул кишилар унинг асосий вазифалари билан тўлиқ таништирилди. Район ҳокимлигида Тошкент шаҳар Давлат назорати бошқармасининг бошлиғи иштирокида бу масала юзасидан кенгайтирилган мажлис ўтказилди. Инспекциянинг квартал иш режаси тузилди.

Юқори назорат органларининг таклифларига биноан район инспекцияси қошида мувофиқлаштириш маркази ташкил қилинди. Шу билан бирга тажрибали хизматчилардан иборат бўлган жамоатчи хизматчилар институти ҳам ташкил этилди. Бюджет ва чиқимни, меҳнаткашларнинг хат ва шикоятларини текшириш, аҳолини ва меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоя қилиш йўналишидаги қонунчиликни назорат қилиш каби масалалар уларнинг вазифасига киради.

— Ташкилотингиз Республика Президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг фармойишлари қандай бажарилаётганини аниқлаш мақсадида районда ярим йиллик текширув ўтказибди. Ана шу текширув чоғида қандай ноқонуний ҳаракатлар қайд қилинди ва уларга қарши қандай чора-тадбирлар кўрилди?

— Дарҳақиқат, ярим йиллик текширув чоғида жуда кўпчилик соҳаларда ноқонуний ишлар амалга оширилгани ёки юқоридан чиқарилган қарор ва фармойишларга енг учида қаралгани маълум бўлди. Масалан, Республика Президентининг халқ таълими ва мактабгача тарбия муассасаларининг ходимларини ижтимоий ҳимоялаш тўғрисидаги фармонини олайлик. Район уй-жой хўжалиги тресги (ТЖХ) ва техник рўйхатга олиш бюроси (БТИ) ташкилотлари томонидан ўқитувчилар ва мактабгача тарбия муассасалари ходимларига уй-жойларни тақсимлаш ишлари жуда секинлик билан олиб борилган. Ўтган йили 118 та квартирани педагогларга хусусий мулк қилиб бериш тўғрисида райижроком қарор қилган, аммо бу ташкилотларнинг айби билан шу вақтгача 71 та квартира хусусийлаштирилган, холос. Шу билан бирга уй-жой хўжалиги тресги ходимларининг айби билан 40 дан зиёд ёш педагоглар юқоридаги фармондан фойдаланиш ҳуқуқидан маҳрум этилган, қишлоқ шароитида яшайдиган 30 дан ортиқ ўқитувчилар электр энергияси, газ ва сувга оид бўлган енгилликлардан фойдалана олмаган. Шунингдек, бу енгилликлардан 110 нафар мактабгача тарбия муассасалари ходимлари ҳам фойдаланишмаган.

Текшириш чоғида шу нарса ҳам маълум бўлдики, хўжжатларни расмийлаштириш пайтида ҳар бир ўқитувчидан 24 сўмдан ноқонуний равишда пул ундирилган.

— Ана шу қонунбузарликларга қарши кўрилган чоралар ҳақида ҳам бир йўла тўхталиб ўтсангиз.

— Албатта бу ишларга масъул бўлган шахслар жазосиз қолгани йўқ. Натижаларни мувофиқлаштириш кенгаши кўриб чиққач, район ҳокими қарор қабул қилди. Натижада техник рўйхатга олиш бюроси бошлиғи Э. Усмонов ва уй-жой хўжалиги тресги ходими Босоломовалар ўз вазифаларидан олиб ташланди. Бу факт бўйича материаллар прократурага оширилди. Ҳамма мактабларда инспекция ходимлари томонидан тушунтириш ишлари олиб борилди. Мавжуд камчиликлар бартараф қилинди.

Навбатдаги ишимиз белгиланган озиқ-овқат маҳсулотларининг дўконларда аҳолига қандай тарқатилаётганини текшириш бўлди. Маълум бўлишича, 1, 10, 13, 16-дўконларда харидорлар ҳақидан 53 тийиндан 1, 5 сўмгача уриб қолинган. 3-«Фахрия» дўконида рўйхатда турган 70 дан ортиқ киши эса икки жойдан озиқ-овқат маҳсулотларини олиши қайд қилинди. Натижада 1991 йил учун 30-35 минг сўм ортиқча маблағ сарфланган.

Шу йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида 200 шиша арақ, 500 килограмм гўшт, 600 килограмм ун, 150 килограмм сариёғ, 30 килограмм чой ва бошқа маҳсулотлар белгиланганидан ортиқча миқдорда сотувга чиқарилган. 15-сонли дўконда ҳомиладор аёллар ва болаларнинг озиқ-овқатларини тарқатиш борасида қўпол хатоларга йўл қўйилган. 16, 21, 22-дўконларда молларнинг купонсиз сотилишига йўл қўйилгани маълум бўлди. Шунингдек, бу дўконларнинг тозалик даражаси ҳам талабга жавоб бермайди.

Маҳсулотларнинг жамғармадан ортиғи билан олинганига қарамай биринчи кварталда 1617 киши ун, 640 киши арақ, 1315 киши гўшт, 3378 киши тухумнинг белгиланган миқдорларини ололмаган.

Бу борада ҳам айбдорлар йўл қўйган хатоларига нисбатан ўз «улушларини» олдилар. 9-дўконнинг бўлим мудири Л. Сафарова ишдан бўшатилди. Бошқа қатор раҳбарлар ҳам жазоландилар. Айни пайтда аҳолига белгиланган озиқ-овқатларни тарқатиш, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасини депутатларнинг доимий комиссияси назорат қилиб турибди.

Ўтган ярим йиллик текширишларимизнинг яна бир салмоқлиси бу — райондаги молия ва солиқ органларининг фаолияти бўлди. Текширишлар шуни кўрсатдики ўтган ярим йил давомида райондаги мавжуд ҳар учта ташкилотнинг бири солиқларни тўлаш тартибини бузгани учун солинган ўн фоизли жаримани тўламаган.

Солиқ инспекцияси ходимларининг назоратсизлиги туфайли 19 та корхонага нотўғри солиқ миқдори ажратилган. Натижада бюджетга 596 минг сўм келиб тушмаган. Агар буни қиёслайдиган бўлсак, бу пул — бутун район милициясининг бир йиллик харажати билан баробар. Шунингдек, 63 та корхонага ижтимоий суғурта борасида солиқ белгилашда хатога йўл қўйилган. Бунинг оқибатида эса 1,3 миллион сўм бюджетга келиб тушмаган. Агарда бу пулни қиёслайдиган бўлсак, район соғлиқни сақлаш ходимларини бир йил мобайнида маош билан таъминлаш мумкин экан.

Солиқ инспекциясининг айби билан ўтган йили ва шу йилнинг биринчи кварталида мавжуд 60 та корхона ўз фаолияти тўғрисида ҳисоб бермаган. Бунинг оқибатида ҳам давлат 900 минг сўмлик зарар кўрган. Бу пулни ўртача харажат билан бир йил давомида район ободончилиги учун сарфлаш мумкин эди. Хуллас бу борада давлатга 4,3 миллион сўмлик зарар етказилганлиги маълум бўлди.

Бу иш натижалари ҳам район ҳокимиятида кўриб чиқилди. Район солиқ инспекциясининг иши бюджетни тўлдириш бўйича қониқарсиз деб топилди. Айбдор шахслар қаттиқ жазоланди. 27 кишига жарима солинди.

Хуллас, шу тариқа ишларни олиб бораяпмиз. Бундан кейин ҳам ҳақ йўлда ўз фаолиятимизни давом эттиравераамиз.

Суҳбатдош
Муҳиддин БОЗОРОВ.

* Ҳунар масканларида

Муносиб ворислар

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг довруғини ким эшитмаган дейсиз. Ўз касбига меҳр ва ихлос қўйган, забардаст ишчи билакларига эга бўлган кишилар бу ерда фидойилик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар қўлидан чиқаётган пахта териш машиналари шуҳрати етти иқлим мамлакатларига ҳам бориб етган. Тўғриси газета ва журналлар саҳифаларида, «Ойнаи жаҳон» кўрсатувлари ва радио орқали берилган эшиттиришларда шу бирлашма номи тилга олинганда қалбимиз фахр ва ифтихор туйғуларига тўлиб-тошади. Бунинг боиси бор, . албатта. Чунки ушбу бирлашмада меҳнат қилаётган кўпгина ишчилар касб-ҳунарни бизнинг билим юртимизда олишган. Дарҳақиқат, билим юртимиз нафақат шаҳримизда, балки республикамиздаги кўҳна ҳунар масканларидан бири ҳисобланади. — Бундан роппа-роса эллик йил муқаддам — суронли 1942 йилда завод қошида очилган билим масканимиз ўтган давр мобайнида минг-минглаб малакали ишчилар тайёрлади.

Билим юртини битириб, ҳозирги кунда халқ хўжалигининг турли тармоқларида хизмат қилаётган, институтларни тамомлаб муҳандис-техник лавозимларида ишлаётган бизнинг қалдирғочларимиз озмунчами?

Шуни айтиш керакки, ўтган ярим аср мобайнида бизнинг ҳунар масканимиз ёшларга бир қанча ихтисосликдаги касбни ўргатишга ҳаракат қилиб келди. Бинобарин, кенг ихтисосдаги дастгоҳларда ишлайдиган, электр газ пайвандчилиги, электр йиғувчилиги, авточилангарлик, механик-йиғувчи чилангарлари, маҳсулот сифати назоратчилиги, электрон-ҳисоблаш машиналарининг техник таъмири ва таъминоти электр механиклиги сингари касблар шулар жумласидандир. Кейинги икки-уч йилдан буён янги ихтисосликда ҳам кадрлар тайёрламоқдамиз. Саноат асбоб-ускуналарини таъмирдан чиқарадиган чилангарлик ва ёнилғи қуйиш шохобчалари учун операторлик ихтисослиги ушбу фикримизнинг далилидир.

Биз билим юртимиз билан Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси ўртасида қарор топган яхши алоқалардан бениҳоя мамнунмиз. Бирлашма чин маънода ҳунар масканига оталиқ қилиб келмоқда. Бинобарин илгари у бирлашма ёнидаги эски бинода жойлашган бўлса, мана ўн икки йилдирки, ёшлар янги замонавий бинода ишчи касбни ўрганмоқдалар.

Ҳунар масканимиз замонавий дастгоҳлар билан жиҳозланган янги ўқув биносига, ётоқхона, ошхона, спорт иншоотлари ва ўқув ишлаб чиқариш устахоналарига эгадир. Билим юртида кейинги пайтларда кўпгина хайрли тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, янгича ўқув жараёнлари ташкил этиш, ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш каби режалар пухта ўйлаб чиқилган. Масалан, Ўзбекистон Республикаси нефть маҳсулотлари давлат комитети тасарруфидаги ёнилғи қуйиш шохобчаларига мана уч йилдирки операторлар тайёрлаб бермоқдамиз. Ишлаб чиқаришдан тушган маблағ ҳам ўз самарасини бермоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, билим юртимиз ўтган давр ичида қўшни Қозоғистон, Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Россия Федерациясидан бизга келиб, ҳам ҳунар ўрганиб, ҳам билим эгаси бўлган кўпгина ёшларга сабоқ берди.

Ҳунар масканимиз том маънода байналмилалдир. Бу ерда турли миллат ва элатга мансуб бўлган мураббийлар ёшларга билим бериб, уларга касб-ҳунар ўргатмоқдалар. Ҳа, қаерда аҳиллик ва тотувлик бўлса, ўша ерда яхши ютуқларга эришиш мумкин экан. Буни биз ўз фаолиятимизда ҳам кўриб турибмиз. Ёшларга ҳунар ўргатишда олий тоифали ўқитувчи ва усталардан А. Содиқова, Д. Қодирова, Е. Маҳмудова ва хорижда ўз малакасини ошириб келган уста В. Грачев ҳамда С. Потколзин, қирқ йилдан бери ёш мутахассисларга мураббийлик қилаётган С. Шемелев ва К. Дауровларнинг жонбозликлари, саъй-ҳаракатларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчимиз.

Ҳунар-техника билим юртида ўқувчи-ёшларга билим бериш ва ҳунар ўргатишдан ташқари уларнинг бўш вақтларини намунали ўтказишга ҳам катта эътибор берилмоқда. Улар учун барча шарт-шароитлар яратилган. Ётоқхонадаги қулайликлар, дарс хоналари, спорт ишлари билан машғул бўлиш учун яратилган шарт-шароитлар ушбу фикримизнинг далилидир.

Бу ўринда яна бир олиб борилаётган ташкилотчилик ишларини ҳам айтиб ўтмоқчимиз. Билим юртига ёшларни кўпроқ жалб этиш мақсадида шаҳримиздаги мактаблардан ўқувчиларни ҳунар масканига олиб келиб бу ердаги ўқиш ва ҳунар ўрганиш жараёнлари билан таништириш ҳам яхши натижалар бермоқда. Мактаб педагогика жамоалари билан, ўқувчиларнинг ота-оналари билан ўргатилган бундай узвий алоқалар ўз самарасини бермоқда. Масалан, ўтган ўқув йилида 210 ўқувчи ўрнига 260 ўқувчи билим юртимизга кириш учун ҳужжат топширди. Баъзи гуруҳларда эса уларни танлов асосида қабул қилдик. Бу ёшлар ҳозир ҳам билим олиб, ҳам турли ихтисосдаги касб эгалари бўлиб етишмоқдалар.

Билим юртимиздаги 18 та гуруҳда 500 дан зиёд бола ишчи касбини эгалламоқда. Бинобарин, улар ибрат оладиган, билим юртининг собиқ ўқувчиларини кўпгина раҳбарлик лавозимларида учратиш мумкин. Гапимиз қуруқ бўлмаслиги учун бир-иккита мисол келтириб ўтмоқчимиз. Бизнинг собиқ ўқувчимиз бўлган Мели Эшонқулов ҳозирги пайтда 42-билим юртига раҳбарлик қилмоқда. М. Ҳошимов, В. Корабельников, В. Расулов сингари собиқ ўқувчиларимиз билан биз доим фахрланамиз.

Ҳунар маскани олдида катта ва шарафли вазифалар турибди. Ўзбекистон Республикаси Мустақилликка эришгандан кейин айниқса миллий ишчи кадрларга бўлган талаб ва эҳтиёж ортиб бориши табиий бир ҳолдир. Бинобарин бизда ишчи касбини улуғлаётган, туб миллатга мансуб кишилар ҳам кўпчиликни ташкил этади. Биз шундай ишчиларимиз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Бундан ташқари уларга муносиб ворислар етиштириш олдимизда турган муҳим вазифалардан бири эканлигини ҳам чуқур ҳис этамиз. Бинобарин, бизнинг зиммамизга шарафли ва масъулиятли вазифа — саноатимиз учун ишчи-кадрлар етказиб беришдек вазифа юклатилган экан бунинг уддасидан чиқишимиз керак. Бу борада бизда барча имкониятлар ва шароитлар мавжуд. Ўзининг 50 йиллик тўйи республикамиз Мустақиллигининг бир йиллик санаси кунларига тўғри келадиган бизнинг ҳунар-техника билим юртимиз жамоаси бу байрамларни ўқув-тарбиявий ишларда яхши натижаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олишга азму қарор қилган.

Руслан ТЯН,
Тошкентдаги 3-ҳунар-техника билим юртининг директори.

Абдурасул ДЎСТМУРОДОВ,
билим юрти касаба уюшмасининг раиси.

Куни кеча шаҳримиздаги 188-болалар боғчасида бир гуруҳ тарбияланувчиларни мактабга кузатиш маросими ўтказилди. Кичкинтойлар ўз акалари ва опаларидек бўлиб қолган қадрдонларини ўйин ва қўшиқлар билан тантанали равишда мактабга кузатдилар. Шу куни боғчани тарк этаётганларга эсдалик совғалари топширилди. Совғаларни болаларнинг севимли тарбиячиси Фотима Дўсматова топширди.

СУРАТЛАРДА: кузатув тантаналаридан лавҳалар.

Равиль Альбеков суратлари.

* Партия ахбороти

АЪЗОЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

ШУ кунларда ҳамма жойларда бўлгани каби Ўзбекистон Халқ демократик партияси Бектемир район кенгашида ҳам партия аъзоларига янги партия билетларини топшириш маросимлари тантанали равишда ўтказилмоқда.

— Янги билетларни шу кунларда топшираётганимиз ҳам республикамиз Мустақиллигининг бир йиллик байрамига тайёргарликнинг қизғин бораётганидан далолат беради, — дейди ХДП район кенгаши биринчи котиби Раъно Маматқулова.

Шу сабабдан ҳам ХДП район кенгаши янги билетларни топшириш маросимларини катта тантана сифатида ўтказишга ҳаракат қилмоқда. Ана шундай тантанали маросимларнинг энг аввалгисида райондаги бошланғич партия ташкилотлари котибларига ва фаолларга биринчи ўринда янги партия билетлари топширилди. Ушбу йиғилишда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг иккинчи котиби М. Қирғизбоев қатнашиб сўзга чиқди ва биринчи бўлиб билет олган партия фаолларини қизғин табриклади.

Кейинги партия билетлари район Кенгашининг навбатдаги сессиясида халқ депутатларига топширилди. Бу эса улар учун масъулиятнинг икки томонлама ошганлигидан далолатдир.

Шунингдек, янги билетларни топшириш тантаналари маҳаллаларда ҳам бўлиб ўтмоқда. Чунки турли миллат ва элатларнинг тинч-тотув, дўстона турмуш кечиришида маҳалла комитетларининг раислари ва партия аъзоси бўлган маҳалла фаолларининг ҳам хизматлари каттадир.

Бугунги кунда Бектемир районида 1017 нафар ХДП аъзоси бор. Аммо ўсиш бу билан чегараланиб қолгани йўқ. Партия ташкилотларининг сони ёш партия аъзолари ҳисобига тобора ортиб бормоқда.

Мажид РАЙИМОВ.

Болажон халқмиз

(Автобусдаги суҳбат)

ВАҚТ пешинга яқинлашиб қолганда автобусга чиқдим. Олдинги ўриндиқларда тўрт-беш чол ўтириб ўзаро суҳбатлашар эдилар. Уларга яқин бўлган бўш ўриндиқлардан бирига ўтирдим. Қулоқ солсам қариялар кундалик ҳаёт ҳақида, бозор иқтисодиётига қадам ташлаган мустақил республикамизнинг қувонч ва ташвишлари хусусида бахс юритишарди. Улардан иккитаси Улуғ Ватан уруши қатнашчиси эканлиги кўйлакларига қадаб олган Қизил Юлдуз нишонларидан билиниб турибди.

— Жумҳуриятимиз мустақил бўлгани аъло нур бўлди. Одамларимиз енгил нафас ола бошлашди. Аммо нарх-навонинг бунчалар тез кўтарилиб бориши аксари бева-бечораларни шошириб қўйди.

— Тўғри айтдингиз, оқсоқол, — деб унинг гапига қўшилди Қизил Юлдузли чол. — Биз ҳам кўп кийинчиликларни кўрдик. Қон кечиб, шундай кунларга етиб келдик. Ҳукуматга раҳмат. Бизга ўхшаганларнинг қадрига етаяпти. Камситиб қўяётгани йўқ. Аммо бир нарса малол келаяпти. Назаримда болаларни унутиб қўяётганга ўхшаймиз. Ахир «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга!» деган гап бор эди, қаёққа кетди, билолмай гарангман. Ҳеч бўлмаса кийим-кечакларнинг нархини қаранг. Бир пайтлар жажжигина шиппак 2 сўм атрофида бўларди. Шунга бироз оро бериб 200 сўм нарх қўйиш ҳеч қандай қуюшқонга сиғмайди-ку.

— Ҳа-ҳа, — гапни учинчи чол илиб кетди. — Ўзбеклар болажон халқ. Ўзи емай боласига едиради, ўзи киймай кийдиради. Аммо кўп ота-онанинг қўли қисқалик қилиб қолмоқда. Кўп оилалар болаларини едирса, кийдиролмаяпти, кийдирса, едиролмаяпти! Қишлоқ одамларига қаранг, 8—10 талаб болалари бор. Ўшаларга жуда ҳам қийин бўлаяпти. Ахир ўзингиз бир ўйлаб кўринг. Мактаб ўқувчисининг 2 тийин турган оддий дафтарининг нархини 2 сўм 30 тийин этиб белгилаш инсофданми?

— Баракалла, биродар! Ҳақ гапни айтдингиз. — Суҳбатга бошқа бир чол аралашди.

— Нарх-навони қўювчиларга ҳам балки осон тутиб бўлмас. Аммо иш сиз айтганингиздай инсоф билан бўлса, ёмон бўлмасди. Кеча бозорга кириб невара-невараларга хўрозқанд оламан десам, бештаси 10 тийинлик матоҳнинг ҳар донаси бир сўмга чиқибди. Қурт ҳам шунақа.

Энди Ватан уруши иккинчи қатнашчиси сўзни илиб кетди:

— Кеча битта тоқ қайчи олмоқчи бўлиб дўконга кирсам, 3 сўмлик қайчи 93 сўм бўлибди!

Автобус тўхтади.

— Омон бўлинг, отахонлар! Жонкуярлигингиз учун раҳмат! — дедимда ўз бекатимда тушиб қолдим. Лекин уларнинг суҳбатлари менинг юрагимни қамраб олди. «Болажон халқмиз». «Ҳамма яхши нарсалар — болаларга». Нақадар ҳақ гаплар. Шунда хаёлимдан: «Ҳеч бўлмаса болалар озиқ-овқатидан, кийим-кечагидан солиқ нархлари олиб ташланса яхши бўларди!» деган фикр ўтди. Пиёда Ўрдадаги троллейбус бекатига келдим. Ўрта ёшлардаги бир она уч боласини етаклаб, музқаймоқ дўкони ёнига бориб:

— Музқаймоқ қанча бўлди? — деб сўради. Нархини билди-ю, кичик қизининг кўп хархаша қилишига ҳам қарамай, харид қилмади. Ахир 13—15 тийинлик музқаймоқ 5 сўм, 3 тийинлик зелдир сув 1 сўм эди-да!

Мен автобусдаги бўлган гапларни газетага ёзишга аҳд қилдим. Чунки биз болажон халқмиз. Болажонлигимизни унутишга эса асло ҳаққимиз йўқ.

ТУЛҚИН,
шоир.

МУҲРЛАНГАН ЛАҲЗАЛАР

XI ХАЛҚАРО Тошкент кинофестивали очиладиган кун тобора яқинлашиб келмоқда. Осиё, Африка, Лотин Америкаси мамлакатларининг кино усталари бундан олдин ҳар бир анжуманда фаол иштирок этганлари кўпчилик томошабинларнинг хотираларида бор.

1976 йили бўлиб ўтган III Халқаро киноанжуман иштирокчиси Абдуолим Иноқов ўз бисотидаги суратларни бизга тақдим этди. Сиз чапдаги суратда машҳур ҳинд кино юлдузи Наргизхонимни таниган бўлсангиз керак. Пастдаги суратда эса турк киноусталари дастхат бераётгани тасвирланган. Юқоридаги суратда ҳиндистонлик артистлар ҳамшаҳарларимиз билан қизғин суҳбат қурмоқдалар.

Абдуолим Иноқов суратлари.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг бир йиллиги олдидан

БУ одамни умрим бино бўлиб сира кўрмаганман. Гоҳи-гоҳи қулоғимга чалинган гаплардан билганларим шуки, у — маърифатпарвар инсон бўлган. Лекин қисмат унинг бошига шундай савдоларни солдики, бу кўргуликлар етти ухлаб тушига кирмаган, албатта. Мен эмас, бу одамнинг қисмати отам тақдири билан бунчалар пайванд бўлганини сира хаёлимга келтирмаганман. Бу одам — Мунавварқори Абдурашидов.

Ошкоралик шарофати билан 1930 йилда эрта билан ишга кетганча бедарак йўқолган отамнинг дарагини топиб, у кишига доир материалларни ўрганиш менга насиб этди. Давлат Хавфсизлик Комитетида мен: «Мунавварқори Абдурашидов, Салимхон Тиллахонов ва бошқалар» деб номланган, архив рақами 554335 бўлган ўн саккиз жилдли иш билан танишдим. Умримнинг бир ярим йилини шу ишни ўрганишга бахшида этдим. Бу иш бўйича 87 киши ҳибсга олиниб, улардан 15 киши отувга, қолганлари турли муддатларга қамоқ жазосига маҳкум этилган. Мунавварқори Абдурашидов ва менинг отам Саид Абдурашидович Аҳрорий ана ўша қатл этилган ўн беш истиқлолчилардан бўлишган экан...

таҳлил қилиш имкони туғилади ва бу боз устига келажак авлод учун тарихий манба қолдиради...

Мунавварқори 1930 йилнинг 27 октябрида ёзган кўрсатмасида бу таклифни амалга ошириш учун аввал режа тузганини ва бу режасини Бельскийга топширганини, режаси Бельский ва Агидуллинга маъқул бўлганини ёзади. Мунавварқори ёзадиган ишини уч даврга бўлади: биринчиси — жадидизмнинг келиб чиқишидан то февраль инқилобигача бўлган давр; иккинчиси — февраль инқилобидан Октябрь инқилобигача бўлган давр; учинчиси — Октябрь инқилобидан ёзувнинг охиригача бўлган давр.

Мунавварқори бу ёзувни амалга оширишга астойдил ҳаракат қилди — билганларини ёзди, унутганларини ўзи билан бирга ишлаган замондошларидан суриштирди. Файзулла Хўжаев, Муҳитдинов ва Турсунхўжаевлар билан маслаҳатлашди. 1929 йилнинг бошларида биринчи даврга доир хотирани ёзишга бошладию, лекин вақти камлигидан бунга имкон топмади, негаки, бу вақтга келиб у ишсиз қолганлигидан тирикчилик йўлларини изларди.

1930 йилнинг 27 октябридаги кўрсатмасида Мунавварқори шундай ёзади:

«... Оиламда мендан бўлак ишлайдиган одам йўқ эди. Рафиқам бучоқларда ўқирди. Кунига 9—10 соат ўтириб қўлқоп тикиб, икки-уч сўм топиб, рўзғорни тебратишга мажбур эдим. Шу сабабли ёзувни тезда битказиб топширишнинг имкони бўлмади. 1929 йилнинг августида бўлса керак, мен бу ҳақда Сиёсий Бошқарманинг Шарқ бўлими бошлиғи Агидуллинга хабар қилдим ва оилавий аҳволим ҳақида очиқчасига гапирдим...»

Мунавварқори бу идора раҳбарларидан ўзининг нафақаси масаласида кўмак беришларини сўрайди, аммо бошлиқ ваъда берадию, гапининг устидан чиқмайди ва Мунавварқори бошлиқнинг буйруғи билан ҳали ёзиб битказмаган хотираларини чалалигича топширишга мажбур бўлади, учинчи давр ҳақидаги материалларни тўплаб улгурмасидан ҳибсга олинади.

Ўша 1929 йилнинг бешинчи ноябрида ёлғиз Мунавварқоригина эмас, яна неча-неча хонадон эгалари қон қақшаб қолдилар. Мунавварқорини ҳибсга олиш ҳақида 19-рақамли ордер ёзган кимса 20-рақамли ордерни девонбегилик Салимхон Тиллахоновга, 22-сини Эшонхўжа Хонига, ўттизинчисини 1-Мерганчалик Хайритдинхон Аълам каби эллик беш кишига ёзганди.

ИСТИБДОД ҚУРБОНЛАРИ

Кейинги йилларда Мунавварқори Абдурашидовнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида газета ва журналларда мақолалар чоп этилаётир. Унинг сиймосини ҳам мен у мақолаларга илова этилган суратлардангина топдим. Мунавварқорининг маърифатпарварларга хос фаолияти ҳақидаги ҳикояни унинг бу таърифини яхши билганларга ҳавола этганим ҳолда, мен унинг 1929 йилда ҳибсга олинганидан кейинги савдолари хусусида Тошкентдаги Москва турмаси ва Москва шаҳридаги «Бутирка» турмасида терговчиларнинг саволларига ёзган жавобларида қайд этилган, халқ кўзидан панада қолган дард-аламлари хусусидагина тўхталмоқчиман.

Мен энди шуни аниқ биламанки, Мунавварқорини жумҳуриятимиз мустақиллиги учун олиб борган кураши туфайли ҳибсга олдилар ва миллий истиқлолчи сифатида жазоладилар. Қуйидаги ҳикоямда мен Мунавварқорининг шу «иш» бўйича берган кўрсатмаларига асосланаман.

Биринчи жилднинг биринчи саҳифасида Мунавварқорининг уйини тинтиш ва ўзини ҳибсга олиш ҳақидаги 1929 йилнинг 5 ноябрида 19-рақамли ордер — фармон иш тиркалган. Шу ордердан мен Мунавварқори Абдурашидовнинг Шай Хованд Тоҳурда — Дархон маҳалласидаги 17-ҳовлида яшаганини, унинг уйини тинтиш ва ўзини ҳибсга олиш Давлат Сиёсий Бошқармаси ходими Михеевга топширилганини биламан.

Бу қора ишни амалга оширишни қонунлаштириш учун икки гувоҳ — Мунавварқори Абдурашидовнинг икки қўшниси таклиф этилади. Дархон кўчасидаги 19-ҳовлида истиқомат қилган ишчи факультети талабаси Саид Умар Эшонхўжаев билан худди шу кўчадаги 22-ҳовлида яшовчи Турсунбой Солиқ Муҳамедовлар тинтув давомида миқ этмай кузатиб ўтиришга мажбур бўлганлар. Ўрта Осиё ПП ОГПУ (Бирлашган Бош Сиёсий Бошқарма Ўрта Осиё вакили) ходими Михеевга бу қора ишни бажо келтиришда Раҳимов ва Мираҳмедов деган ходимлар ёрдам беришган. Шу куни тинтувда Мунавварқори уйидан турли ёзишмалар, иккита сурат, чордоқдан яна бир боғлам эски ёзишмалар, брошюралар ва жами 138 китоб, бир боғлам қоғоз ва яна ёзишмалар олиб кетилади. Тинтув жараёни қайд этилган қоғозда тинтув давомида уйнинг томи ўпирилиб тушгани, Мунавварқорининг рафиқаси Лазиза Абдурашидова ўзининг дафтарларини олиб кетаётганларини, бу дафтарлар ўзига зарурлигини айтиб норозилик билдирганлиги ҳам қайд этилган.

«Хўш, Мунавварқорини ҳибсга олишга асос бормиди? Унга қандай айб тақашаяпти?» деган саволимга 1-жилднинг 68-саҳифасига етганда жавоб топдим. 1929 йил давомида тўпланган агентура материаллари Мунавварқорини ҳибсга олишга асос бўлганини англадим.

Ўша агентура материалларида жами бўлиб 38 кишининг номи зикр этилган. Улар Совет ҳокимиятини ағдаришга қаратилган ҳаракатларда айбдор саналиб, Бутуниттифоқ Ижроия Комитетининг 1922 йил 16 октябридаги ва Давлат Сиёсий Бошқармасининг 287 — 22 й. ва 362 — 23 й. буйруқларига биноан терговга лойиқ топилади деган қарорга ВО катта вакили Агидуллин имзо чекади, Шарқ бўлими бошлиғи Круковский розилик билдиради, ПП.ОГПУнинг Ўрта Осиёдаги вакили Бельский тасдиқлайди. Инсон тақдирини қиймалагувчи давр машинаси шу йўсин ишга солинади...

Бу ҳужжатлардан шуни билдимки, 1928 йил бошларида Бельский Мунавварқорини ҳузурига чорлаб, жадидизмнинг келиб чиқишига доир воқеаларни тафсилотлари билан ёзиб беришни тавсия қилди. Айниқса, Октябрь инқилобидан кейинги воқеаларни атрофлича ва ҳужжатлар асосида ёзишни таъкидлайди. Қатор саволлар билан тўлдирилган қоғоз берди. Мунавварқори бу таклифни қабул қилди. Негаки, шу баҳонада ўтган воқеаларни ҳар ёқлама

Бу жиноят ишидан мен Мунавварқори Абдурашидовнинг 1878 йилда туғилганини, бутун ҳаётини халқ маорифини такомиллаштириш ишига бахшида этганини, миллий озодлик ҳаракатини бошқарганлигини билдим. Мунавварқори эски шаҳар халқ маорифида коллегия аъзоси ва бўлим бошлиғи бўлиб хизмат қилган, музейда ишлаган, ҳикоя ва мақолалар ёзган, шахмат алифбосини тузган.

«Шахсий ҳаётим масаласига келадиган бўлсак, фақир бир оиладан чиққанман. Бутун ҳаётимни халққа, маърифат ва эзгулик бахш этишга бағишлаганман. Пул, бойлик ва мансаб мени ҳеч қачон қизиқтирмаган. Тушуниб-билиб туриб, ҳеч қандай жиноят содир этмаганман. Фақир, оддий ҳаёт билан кифояланганман. Ҳатто яшаб турган ҳовлимни ҳам халқ учун бўшатиб берганман. Айни чоқда ҳовлимда 1 Май номидаги мактаб фаолият олиб бораяпти», деб ёзади у.

Мунавварқорининг ёзувлари шуни кўрсатадики, Октябрь инқилобидан аввал элимизда «Иттиҳоди тараққийпарвар» жамияти ташкил этилган. Бу жамият ўз номига яраша, тараққиёт учун жаҳолатга қарши кураш вазифасини ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Жамиятнинг программасини, Мунавварқорининг ёзишича, турк офицерларидан Усмонбек ва Ҳайдар афандилар тузган ва Мунавварқори туркчадан ўзбек тилига таржима қилган. Ишга раҳбарлик қилиш учун уч кишидан иборат президиум сайланган. Президиумга Усмонбек, Ҳайдар афанди сайланиб, учинчи аъзони ерли миллат кишиларидан уларнинг ўзи белгилаши керак бўлган.

Шунингдек «Иттиҳоди тараққи» (кейинчалик жамият шундай атала бошлаганди) Совет ҳокимияти тарафидан берилган имтиёзларга таянган ҳолда қуйидаги вазифаларни ўз олдига қўйди:

а) мактаблар сонини кўпайтириш;

б) мактаблар қошида катталар учун саводсизликни тугатиш курслари очиш, тўгараклар, жамиятлар ташкил этиш;

в) Совет ҳокимияти берган мухториятни мустаҳкамлаш, давлат идораларида ерли кадрларни кўпайтириш (негаки, ишни эплолмайди, деган баҳоналар билан ерли кадрлар давлат идораларидан четлатиларди).

Мунавварқорининг шу хотираларини ўқирканман зиёлилар Марказ сиёсатининг асл моҳиятидан тамомила бехабар бўлганларини англайман. Улар қоронғуда тимирскиланиб юргандай иш кўрганлар деган ишончда титраб кетаман. Ҳа, Марказ жуда устомонлик билан иш кўрган экан. Бунчалар кеч англадик буни.

Мунавварқорининг Бухоро воқеаларига доир ёзувлари ўша даврни кўз олдимизга келтиришимизга ёрдам беражагини кўзда тутиб, русчадан таржима қилиб эътиборингизга ҳавола қиламан. Мунавварқори ОГПУ раҳбари Бельскийнинг талабига кўра ўша давр воқеаларини (араб алифбосида) ёзиб берган бўлиб, бу ёзувлар рус тилига таржима қилиниб терговчилар тарафидан чуқур ўрганилган, сатрлар остига, саҳифа ёнбошига қора, қизил, кўк қаламлар билан турли белгилар ва чизиқлар тортилган — ҳар рангнинг ўзига хос ифодаси бўлган. Мунавварқори шундай ёзади:

«1920 йилда Октябрнинг бир йиллиги муносабати билан Бухорода, Арк ёнидаги майдонда катта митинг бўлди. Марказ вакили (ўртоқ Куйбишев эди, шекилли) нутқ сўзлади. Бухоро Халқ Шўролар Жумҳуриятининг мустақиллиги Марказ тарафидан эътироф этилганини тантанали равишда эълон қилди. Ундан сўнг Мирзақори Муҳитдинов сўзга чиқди ва Бухоронинг мустақилликка эришгани хотираси учун митинг ўтказилаётган бу майдонга «Бухоро мустақиллиги» номи берилишини эълон этди. Ундан сўнг Файзулла Хўжаев сўз олиб, Октябрнинг бир йиллиги билан ва

(Давоми 4-бетда).

✱ Эзгулик масканларида

МАДАНИЯТ НИМАГА ҚОДИР

ЁХУД «ТЎҚИМАЧИ» МАДАНИЯТ ВА МАЪНАВИЯТ МАРКАЗИ ҲАҚИДА.

МАДАНИЯТ дунёни қутқаради, дейишади. Қизиқ, қандай қилиб? Ахир мана шу маданият эмасми, арзимаган чақаларга базўр кун кечириб келаётган? Айнан у эмасми, ҳар қандайин иқтисодий таназзул даврларида кексалар, кўп болали оилалар, ногиронлар қатори биринчилардан бўлиб энг ҳимоясиз, ёрдамга муҳтожлар рўйхатидан ўрин оладиган? Аввало унинг — маданиятнинг ўзини қутқармоқ керак эмасмикан?

Тошкентнинг Яккасарой районида жойлашган Тўқимачилар маданият саройининг иш фаолияти билан танишгани борар эканман, ана шундай фикрлар хаёлимдан кечди. Саройнинг ташқи эшиги олдидаги турли тўгаракларга таклиф этувчи ранг-баранг эълонларга кўз югуртирдим: инглиз тили, тикиш-бичиш, тасвирий санъат тарихи... Ва ҳаммаси пуллик. Ҳаммаси... Бу эса баҳайбат шер (уни «бозор иқтисоди» деб олсак) халқумидан қутулмоқ учун жон ҳолатда типирчилаётган ожиз жониворларнинг ҳаракатларини эслатиб, юқоридаги фикрларимни яна бир бор тасдиқлагандай бўлди.

Маданият саройи директори Саврон ака Жавлонов билан бўлган суҳбатимизни эса шу кунларда амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилишдан бошлашни лозим топдим.

— 1939 йили ишга тушган саройимиз, — дея гап бошлади Саврон ака. — Тошкентнинг энг кекса, обрўли, кўзга кўринган маданият ўчоқларидан ҳисобланади. Бугунги кунда бу ерда ўнлаб тўгараклар, жумладан халқ театри (бадиий раҳбари Нина Шаханова), намунали доирачилар дастаси (Фахриддин Муҳиддинов), «Лола» халқ ашула ва рақс, шунингдек, «Чебурашка» болалар рақс дасталари (Валентина Девойко) фаолият кўрсатмоқда. Уларда нафақат тўқимачилик комбинати ишчи-хизматчилари, балки районимиздаги истиқомат қилувчи турли миллат ёш ва касб эгалари шуғулланадилар.

— Лекин, Саврон ака, тўгаракларнинг барчаси пуллик экан. Бу шундай ҳам рўзғор ташвиши билан ўралашиб қолган одамлардаги иштиёқни сўндириб қўймасмикин!

— Йўқ, асло. Эътибор беринг-а: оғир иқтисодий аҳволга қарамай биз тўгаракларимиздан бирортасини ҳам қисқартирмадик. Аксинча, аҳолидан тушаётган таклифлар ҳисобига уларнинг сони янада кўпаймоқда. Қолаверса, фаолият доирамиз шу қадар кенгайдики, «маданият саройи» ибораси ўзини оқлолмай қолди. Шунинг учун ўтган йилнинг октябрь ойидан бошлаб масканимиз «Тўқимачи» маданият ва маънавият маркази деб юритила бошланди.

ИЗОҲ. Синчков ўқувчида савол туғилган бўлиши табиий: хўш ном ўзгарган бўлса нима бўлибди, бу билан ишнинг кўлами, моҳияти ўзгарармиди? Ёки номини бир неча марталаб ўзгартиргани билан иши ўлда-жўлдалигича қолаётганлар камми? Бу фикрга қўшилмай иложимиз йўқ. Лекин биз ҳикоя қилаётган жамоа бундан мустасно. Диққат қилинг-а, маданият ва маънавият маркази деб атала бошлангандан кейин «Тўқимачи» янги низомга кўра тижоратчилик фаолиятини тўла ривожлантириш имконига эга бўлди. Тошкент тўқимачилик комбинати раҳбарияти ҳам уларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб (моддий жиҳатдан ёрдам бериб турушни унутмаган ҳолда) марказ жамоасига мустақил равишда иш олиб бориш имконини берди. Натижада марказ «Гулдаста» тижорат фирмаси билан ҳамкорликда ажойиб мусиқа маркази ташкил этди. Бу ердан сиз истаган мусиқа асбобингизни харид қилишингиз ва энг асосийси мутахассислардан ўзингизни қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб олишингиз мумкин.

Ёки, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шокир Аҳмедов бадиий раҳбарлик қилаётган катталар ва болалар халқ этнографик-фольклор дасталарини олинг. Ҳар икки жамоа яқиндагина тузилганига қарамай, шаҳар ва республика миқёсида ўтказилган кўрикларда ғолибликни қўлга киритди. Новосибирск шаҳрида ижодий сафарда бўлиб қайтди. (Эътиборга молик жиҳати шундаки, уларнинг ва жавоб сафари билан Новосибирскдан келган халқ дастасининг сафар харажатлари тўқимачилик комбинати (бош директори Ботир Эргашев) ўз бўйнига олди. «Тўқимачи» биносида, шунингдек, мануал терапия (лазер ёрдамидаги терапия) маркази, халқ табиблари, фолбинлар, экстрасенсларнинг ҳам иш олиб бораётганлигини эшитиб, аввалига буни қайта қуришдан сўнг бошланган ўзига хос «мода»нинг, енгил фойданинг кетидан қувиш бўлса керак деб ўйладим. Билсам, бу ҳам район аҳолисининг ташаббуси, илтимоси билан амалга оширилган иш экан.

Қисқаси, олиб борилаётган тижоратчилик фаолияти, қолаверса, марказ дасталарининг корхона, ташкилотларда уюштирилган концерт дастурлари, байрам кунлари ташкил этилган турли-туман тадбирлар сарфланган харажатларни қоплабгина қолмай яхшигина фойда ҳам келтиряпти.

— Саврон ака, кейинги пайтларда маданият уйи ходимларининг ишлаш учун шароит, маблағлари йўқлигидан шикоят қилаётганларнинг кўп гувоҳи бўлаяпмиз. Сиз бутун суҳбатимиз давомида бу ҳақида оғиз очмадингиз ёки бу муаммо сизларни ташвишга солмайдими!

— Тўғри, мен ҳам маданиятнинг давлат хазинасидан ёрдам пули олиб туриши, унинг солиқлардан озод қилиниши тарафдориман. Лекин ҳадеб давраларда дийдиё қилаверишни кўпда ҳазм қилолмайман. Энг асосийси ишбилармон, жонкуяр бўлиш керак. Давр талаби шу. Ўзининг дангасалигини баҳона билан хаспўшлаш эмас, енг шимариб бир тану бир жон бўлиб ишлаш керак. Ахир қаловини топсанг қор ёнади-я.

Бу «Тўқимачи» директори лавозимида иш бошлаганига эндигина бир йил бўлган, лекин шу қисқа давр мобайнида аҳил жамоа тузишга, қўл остидаги ходимларининг иш ҳақларини уч баравар оширишга (мана шу ойдан яна ошиши эҳтимоли ҳам йўқ эмас) муваффақ бўлган ҳақиқий ишбилармон раҳбарнинг сўзлари.

Бундай жонкуяр инсонларнинг келгуси режалари ҳам салмоқли бўлмоғи турган гап.

— Ниятимиз мана шу биномизни тўла таъмирдан чиқариб, Умуминсоний ва миллий қадриятлар халқ академияси билан ҳамкорликда табиатни асраш муаммолари, дунё дин ва маданиятлари тарихи билан шуғулланувчи мутахассислар, журналистлар, иқтисодчилар тайёрловчи йирик тижорат университетлари ташкил этиш. Ижобий ҳал бўлиш арафасида турган бу эзгу истагимиз рўёбга чиқса, Ўзбекистонимиз яна бир ўзига хос ва йирик билим масканига эга бўлмоғи шубҳасиз.

Нима ҳам дердик? Демак, маданият кимнингдир ёрдамига, «ғамхўрлик» юзасидан ажратган арзимаган маблағига муҳтож бўлиб ўтириши шарт эмас. Ўзини ўзи бемалол (албатта, истаса) таъминлаши мумкин. «Тўқимачи» маданият ва маънавият маркази бунинг ёрқин мисолидир. Зеро, демократик давлатнинг асоси, юртнинг келажаги маданият, деганида шубҳасиз ҳақ эди. Фақат ана шундай — ҳаётнинг минг бир чиғириғидан ўтиб, пўлатдай тобланган маданиятгина дунёни қутқаришга қодир.

Шуҳрат АРМОН.

ЁШ лирик хонанда Хурсанд Шеров асли Тожикистоннинг Турсунзода райони, Калинин жамоа хўжалигида деҳқон оиласида дунёга келди.

Ёшликдан унда қўшиққа ҳавас уйғонди. Мактабни муваффақиятли якунлаб, санъатга бўлган қизиқиши уни 1984—89 йилларда Тошкент театр-рассомчилик санъати институтига етаклади. Уни тугатгач, санъат соҳасида иш бошлади. Ҳозирги кунда Ўзбекистон давлат телерадиокомпанияси қошидаги хор коллективида, Ҳиндистон — Покистон — Тожикистон дўстлик жамияти қошида ташкил этилган «Кўҳинур» дастасида меҳнат қилиб, ўз қўшиқлари билан санъат ихлосмандларини хушнуд этмоқда.

Бу хонанда «зангори экран» орқали «Ассалому алайкум», «Субҳидам», «Ҳамшаҳарлар», «Маҳалладошлар» кўрсатувлари орқали кўпчиликка таниш. Хурсанд Шеров ижро этган «Севгилим» (Барот Исроил шеъри), «Отажоним-онажоним» (Х. Шеров шеъри ва мусиқаси), «Отаҳонлар» (Ҳабибий шеъри, Х. Шеров мусиқаси) қўшиқлари санъат ихлосмандлари дилидан жой олган.

✱ Қўшиқ қаноти

Ихлосмандлари хушнуд

Талайгина қўшиқларга ўзи куй басталаган. «Алла айтинг онажонлар» (М. Мирзаева), «Умр» (Р. Узоқова), «Халқ» (Чўлпон), «Келинчак» (Р. Чоршанби), «Нозли-нозли» (С. Очил), «Топилмас» (Бобир), «Қўшиқ куйлай» (Назармат) шулар жумласидандир. Унда ҳинд санъатига ёшлик чоғларидан қизиқиш уйғонган. Ҳозир у даста раҳбари, шарқшунос олим Зиёдулла Насруллаев билан ҳамкорликда фаолиятини давом эттирмоқда.

Шаҳло ШОИСЛОМОВА.

«Шарқ юлдузи» журнали ўқувчиларига

АЗИЗ биродарлар! Қадрли дўстлар! Маълумингизким, «Шарқ юлдузи» журналида икки йил давомида (1990 йилнинг март ойидан 1992 йилнинг февраль ойигача) Қуръони каримнинг маъно таржимаси чоп этилди. Таҳририятга келган кўплаб хатларда журнал мухлислари муқаддас Китобни жамлаб, яхлит ҳолда чоп этишни сўраганлар. Кўп минг сонли ўқувчиларнинг талаб ва истакларини инобатга олиб, «Шарқ юлдузи»нинг 8- ва 9-сонларини жамлаб Қуръони каримнинг тўлиқ маъно таржимасини нашр этяпмиз.

Хабарингиз бор, қоғоз, босмахона ва бошқа харажатлар ўнлаб, йигирмалаб марта ошди. Шунга яраша барча нашрлар нархи ҳам кескин кўтарилди. «Шарқ юлдузи» эса обуначиларга ҳамон 2 сўм (бир қути гугурт баҳосида) етказиб берилмоқда. (Ҳолбуки, бунча маблағ журналнинг Сизга етиб бориши учун сарфланадиган йўлкирани ҳам кўтармайди). Очиғини айтсак, харажатларни қопламаслик оқибатида «Шарқ юлдузи» ёпилиш даражасига тушиб қолди. Шундай оғир шароитни ҳисобга олиб, мазкур нашр нархини обуначига 60 сўм, чакана савдода шартнома баҳосида, деб белгилашга мажбур бўлдик. Муқаддас Китобни чоп этишдан мурод — бир томондан кўплаб ўқувчилар талабини қондириш, иккинчи томондан, севимли ойномангизни мушкул аҳволдан чиқариш учун оз бўлса ҳам кўмаклашиш. Бундан дилингиз ранжимайди, деб умид қиламиз.

«Шарқ юлдузи»нинг Қуръони карим маъно таржимаси чоп этилган ушбу сонини олиш учун хонадонингизга хизмат қиладиган алоқа бўлимига ўзингиз бориб учрашиб, қуйидаги манзилга 60 сўм маблағ ўтказишингизни сўраймиз:

Тошкент шаҳри. Промстройбанк Октябрь бўлимининг Г. Гулом номидаги нашриёт ҳисоб рақами: 000363413. МФО 172682301.

«Шарқ юлдузи» журнали учун, деб ёзилсин.

Сизларнинг иймон ва инсофингизга ишонамиз.

ТАҲРИРИЯТ.

(Давоми. Бошланиши 3-бетда).

Бухоронинг мустақиллиги эълон этилиши билан қутлади. Шу кундан бошлаб ёш бухороликлар ичида «мустақиллик» деган сўз тез-тез тилга олинадиган бўлди ва чинакам мустақилликка интилиш ортаборди. Турк комиссияси Бухоро ишига кўп аралашадиган бўлди ва натижада бухороликлар орасида норозиликларнинг келиб чиқишига сабаб бўлди. «Инқилобми бу ё истило!», дейдиган бўлиб қолди одамлар. Бу норозилик кундан-кунга орта борди. Орадан бир қанча вақт ўтгач, Бухорога Турккомиссия аъзоси Сафаров келди. У мени ревкомга таклиф этди-да, Бухоро ходимларининг аҳволи ҳақида суриштирди. Бу йиғинда Сафаров, Зиновьев, мен ва таржимон Еникеев бор эди. Сафаров мендан бухороликларнинг инқилобга муносабати ва шарқий бухороликларнинг амирни қувватлаши сабабини сўради. Мен ҳам, ҳеч нимани яширмасдан, бухороликларнинг мустақилликка интилишини, бу кунги аҳволдан норози эканликларини, «Инқилобми бу ё истило!» деган гапларнинг кўпайиб бораётганлигини батафсил сўзлаб бердим».

Жумҳуриятимиз ҳудудида миллий-озодлик ҳаракати шу йўсин бошланган бўлса ажабмас. Ташкил этилган ва ке-

Қалбимни қийнаган саволларга жавоб тополмай лолман. Қайси жинояти учун ўтирибди қамоқда. Мунавварқори? Кимнинг молига ёки жонига қасд қилди? Аризадан кўринадики, у, энг ашаддий жиноятчилар каби якка хонага қамаб қўйилган, умумий камерага ўтказилишини эса бир марҳаматдай сўраётибди-я... «Аризадаги хатимни жўнатинглар» деган илтижодан англайманки, ўша чоқлар у Москвадаги Бутирка турмасида ўтирган бўлса керак. Ҳали олдинда турмада олти ойлик азоб кутади уни. Терговлар, юзлаштиришлар, яна терговлар... Мунавварқорининг терговда алам билан айтган сўзлари ҳаммавақт қулоғим тагида янграб туради:

«1920 йилнинг сентябри эди. Ўртаҳол деҳқондан шундай норозилик сўзларини эшитганман: «1912—1913-йилларда бир пуд пахта учун 5 қадоқ чой, 30 қадоқ қанд, 45 газ газмол, 5—6 пуд буғдой, 30 қадоқ гуруч, 50 қадоқ гўшт, 30 қадоқ ёғ олардик, энди бўлса, 1 қадоқ чой, 15 қадоқ қанд, 15 газ газмол, 2 пуд буғдой, ярим пуд гуруч, 10 қадоқ гўшт, 7 қадоқ ёғ олаяпмиз. Ўрта ҳисоб билан 1913 йилдаги нархнинг учдан бирини беришаяпти. Агар Совет ҳукумати Николай пошшо давридаги баҳонинг ярмини ёки учдан икки ҳиссасини берганда ҳам ҳукуматдан хурсанд бўлардик ва томимизгача пахта экардик...»

ИСТИБДОД ҚУРБОНЛАРИ

йинчалик ташкил бўлган уюшма ва жамиятларнинг уринишларини шундан бўлакча аташ мумкин эмас. Совет ҳокимиятидан демократия ва эркинликни кутган зиёлилар алданганларини шу тариқа англай бошладилар. Ҳаракат кўлами кенгайгандан кенгайиб, Қозоғистон, Татаристон ва Бошқирдистонда ҳам кенг қанот ёйди. Турор Рисқулов раҳбарлигида олиб борилган бу ҳаракат Давлат Сиёсий Бошқармаси тарафидан тор-мор этилди...

Тергов материалларидан кўриниб турибдики, Давлат Сиёсий Бошқармасини жумҳуриятларда ташкил этилган жамиятлар, уларнинг номлари ва аъзолари қизиқтирган. Мунавварқори ёзувларидан «Миллий иттиҳод» бўлинмалари Тошкентдан ташқари Наманган, Самарқанд ва Бухорода ташкил этилганини биламиз. Аммо афсус ва надоматлар билан шуни қайд этиш кераккй, бу жамият аъзолари ўртасида бирдамлик бўлмаган.

Тергов бир ярим йил давом этиб, тергов давомида Мунавварқоридан, Салимхон Тиллахоновдан, Азиз Лазиззодадан миллий ташкилот аъзолари рўйхатини талаб қиладилар, номма-ном санаб ўтишга мажбур қиладилар. Салимхон Тиллахонов ташкилот аъзоси сифатида 115 кишининг номини тилга олди. Бу рўйхатда менинг отам Саид Аҳрорий ҳам бор. Демак, Бирлашган Бош Сиёсий бошқарма шу номи зикр этилганларни кузатган ва лозим топганларини бир-бир териб олган. 1930 йил 31 январида ҳибсга олинган қўқонлик Лутфулла Алимов терговда дейди: «Ўзбекистонда улуғ давлатчилик шовинизми ўсиб бораяпти. Урусиянинг марказий губернияларидан ўрисларни ёппасига Ўрта Осиёга кўчириб келтирилаётганлиги туфайли ишсизлик ўсиб бораётир. Маҳаллий саноатнинг йўқлиги, пахта заводлари ва тўқимачилик фабрикаларининг Ўрусияда қурилиши сабабли бутун пахта ҳосили олиб чиқиб кетилаяпти, ўзбек ҳунармандлари хонавайрон бўлаётибди...»

Яна бир тергов кўрсатмаси. Бу Саидвали Шарафутдиновнинг деганларидан: «Ўрислар ўзбекларнинг бошига чиқиб олган. Давлат идораларини тўлиқ ўзбеклаштириш керак. Ўзбекистоннинг бутун бойлиги Марказга оқизиб олиб кетилаётир. Ўзбекистон — қизил колония. Ўзбек халқи мустақил яшамоғи керак. Шундагина яхши ҳаёт кечириши мумкин, иқтисоди яхшиланиши, маданиятини ошириши мумкин. Совет ҳокимияти даврида халқ борган сари қашшоқлашиб бораётибди. Миллий армия барпо этмоқ керак. Социализм — яхши нарса бўлгани билан хом хаёлдан бўлак нарса эмас...»

Мунавварқори ҳибсга олинганидан бир йил чамаси ўтгач ёзган аризаси бор.

«Бирлашган бош сиёсий бошқармага Маҳбус Мунавварқори Абдурашидовдан

АРИЗА

Ушбу аризамга, ёзган кўрсатмам ва оиламга ёзган хатни илова қилиб Сизга йўлларканман, қуйидаги илтимосимни қондиришингизни сўрайман:

1) оиламдагилар мендан мактуб олмаётганликлари туфайли менга ҳеч нима юбора олмаяптилар; шу сабабдан ушбу хатимни маркасиз бўлсада жўнатишингизни сўрайман.

2) ушбу ва олдинги кўрсатмаларимнинг таржимасини ўзимга кўрсатишингизни ёки таржимон билан бирга ўқиб чиқишга имкон беришингизни илтимос қиламан.

3) ҳозир қаттиқ бетобман, оёғим шишиб кетганидан юролмайман, бошқаларнинг ёрдамига муҳтожман. Шу сабабли мени умумий камерага кўчиришингизни ёки шифохонага ёткизишингизни сўрайман.

Менга берган қоғозингизнинг камлиги ва бетоблигим сабабли кўрсатмаларимни имкони борича қисқа қилиб, олдинги берган маълумотларни такрорламай, аввалги кўрсатмани эслатиб ёзишга мажбур бўлдим.

Шу билан бирга бўлиб ўтган ва ҳозир эслай олганим энг майда ҳодисаларгача ёзишга ҳаракат қилдим. Сизнинг марҳаматингиз ва шафқатингизни кутиб

Мунавварқори Абдурашидов»

30.X.30 й.

Аризани ўқирканман кўз ўнгим қоронғилашиб, шахсан ўзи учун ҳеч нимани тиламаган, халққа маданият ва маърифат бериш учун курашган, истиқлол учун жонини фидо қилган кимсанинг чеккан азоблари борлиғимни ларзага солди. Кимлардан шафқат ва марҳамат тилаябди у?

Кўриниб турибдики, Совет ҳокимияти илк кунлариданоқ халқни алдаган, ўзбек деҳқонининг нонини туя қилган. Оқпошшо даврида деҳқон бир пуд пахтани 4 сўмга сотган, бир газ читни 15 тийиндан сотиб олган. Советлар эса пахтанинг пудига 5 сўм тўлагану читнинг ҳар газини 50 тийиндан сотган. Буёғини ўзингиз ҳисоблаб олаверинг. Ўша даврнинг ақли расо кишилари кўра-била туриб қандоқ қилиб бефарқ қолиши мумкин?! Мунавварқори ҳам бефарқ қололмаган — буларнинг барини юрагига яқин олган. Халқ дардига малҳам бўламан, деб жонига жабр қилган. Эндигина ҳибсга олинган кунларидан бирида — 1929 йилнинг 7 ноябрида бўлган терговда Мунавварқори шундай дейди:

«Совет ҳокимиятини мустамлакачилик сиёсатини олиб боришда айблашга асос бор: мустамлакачиларнинг (ўрисларнинг) кўчириб келтирилиши, давлат идораларида ерли миллат вакилларини жалб этмаслик. Ваҳоланки биз, ҳеч бўлмаса эллик фоиз ерликлар ишлашини истаймиз...»

Олтинчи жилднинг 258-саҳифасида Мунавварқорининг В. О. вакили Агидуллинга ёзган аризаси бор. Мунавварқори бу аризанинг иккинчи нусхасини Каутский ва Москвадан келган ўртоққа етказишни сўрайди. Аризада у шундай ёзади:

«Ҳозир мен ҳамма ҳуқуқлардан маҳрум этилиб, бир кишилик камерага ташланганман. Менга ҳатто, ашаддий жиноятчилар фойдаланиши мумкин бўлган нарсани — ҳожатхонага чиқишга ҳам ижозат бермайдилар...

...Қўлингизда асирман, сизнинг олдингизда чивинчалик ҳам ҳолим йўқ. Битта бармоғингиз билан эзсангиз йўқман...».

Якка-ёлғиз зах камерага ташланган, ёши элликдан ошган Мунавварқорининг аламли нигоҳларини кўраётгандай бўламан. Жисмоний азоб ўз йўлига, бутун умр қилган ҳаракатининг зое кетганининг аламли юракларини ёндириб, ҳўл жисми қуруқ ўтиндай чарс-чарс ёнаётгандай бўлади наздимда. Кимларни ва нималарни ўйлади экан у шундай онларда?

Балки у Абдурауф Фитратнинг унинг елкасига бошини қўйганча: «Биз бундай инқилобни хоҳламаган эдик», деб афсус-надомат чеканини эслагандир...

Мунавварқори Абдурашидов қарийб бир ярим йил қамоқда азоб чекди ва 1931 йилнинг 25 апрели куни РСФСР Жиноят мажмуасининг 58-моддасига кўра, отувга ҳукм этилди.

ОГПУ Суд коллегияси ўша куни Миллий Истиқлолнинг ўн беш аъзосини отишга ҳукм этган ва ҳукм ижро этилган эди. Истиқлол учун курашган ва бу йўлда шаҳид кетган элимизнинг сара фарзандлари номини ёдда тутинг.

Бугун биз катта шодиёна арафасидамиз. Ҳадемай, жумҳуриятимиз мустақилликка эришганига бир йил тўлади.

Мана шундай шодиёна кунларда ўтганлар руҳини шод қилишни ўйлайлик. Уларку, мустақиллик йўлида курашиб қизил террор, истибдод қурбони бўлиб шаҳид кетдилар. Биз-чи, биз улар ёдини абадийлаштириш учун нималар қилаяпмиз? Мустақил жумҳуриятимиз пойтахти Тошкентнинг мустақиллик майдонида ўрнатилажак озодлик обидаси қаторида қизил террор қурбонлари сиймосини абадий қолдирайлик — барельефларини қўйайлик. Шундай қилайликки улар номини ҳозирги ёш авлод билсин, келажак авлодлар ҳам ёд этсин... Ҳозирги тақчиллик даврида буни амалга ошириш қийин бўлади, деб чўчимаслигимиз керак. Негаки, халқимиз мустақиллик учун курашган ва шу йўлда шаҳид кетган фарзандлари ёдини абадийлаштириш зарур бўлганда молини ҳам, жонини ҳам аямайди.

Лекин асосий вазифамиз олдинда. Чок-чокидан сўкилиб кетган тоталитар давлатнинг тўкилиб тушиши туфайли қўлга киритганимиз мустақилликни мустаҳкамлашга бор кучимизни қаратмоғимиз, шунга хизмат қилган кучларни бирлаштирмоғимиз, чекка-чеккадан, бўлаётган барча ҳийла-найрангларни вақтида илғаб олиш учун зийрак турмоғимиз зарур! Асрлар давомида тортган азоб-уқубатларга сабрли, бардошли бўлганимиз учун Аллоҳ таолонинг мукофоти тариқасида қўлга киритганимиз ҳурликни қўлдан чиқармаслигимиз керак!

Истиқлол йўлида шаҳид кетганлар руҳини шод этайлик — Мустақиллик байроғини маҳкам тутайлик.

Ҳолида АҲРОРОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

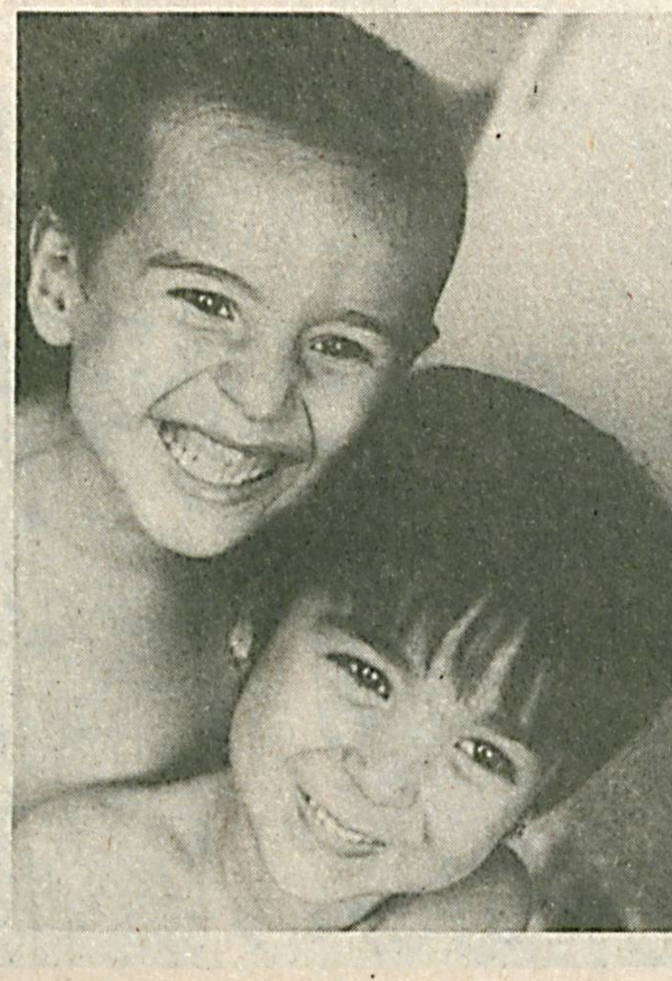

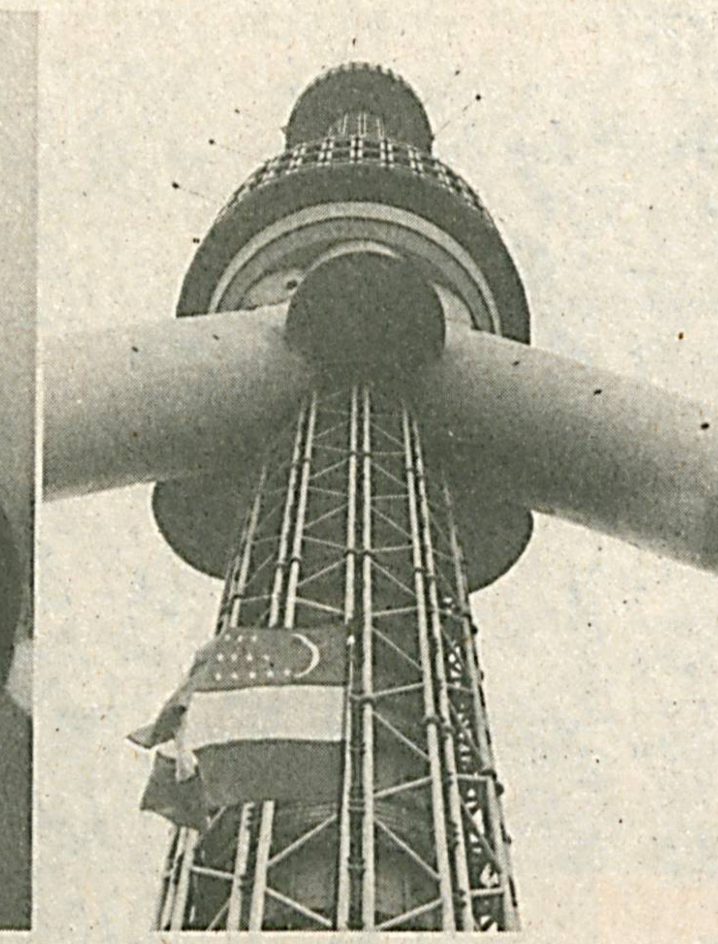

«Тошкент ва тошкентликлар» танловига

ТИНЧЛИК • ҲАМКОРЛИК • МУСТАҚИЛЛИК • ЎЗБЕКИСТОН 1992·1 сентябрь

⊙ Болалик ҳаётнинг кўрки бўлгани каби шаҳримизнинг ҳам энг муқаддас, энг суюк безагидир. Хиёбонларда уларнинг шўх кулгулари янграб турар экан билингки, ҳаётимиз ўз чиройи билан мафтун этаверади. Юксакликдан боққанда шаҳримиз қанчалар кўркам бўлишини бу болалар ҳали тасаввур қилолмайди. Дилларнинг дилларга пайвандлиги ширинтойларнинг қувонч бахш этувчи товушларига асосдир. Демак, шаҳримиздаги давомийлик доим барқарор бўлади.

Абдувоҳид Тўраев суратлари.

⊙ Танлов бош ҳомийси — «Узинвестрой» қўшма корхонаси.

Муҳаррир ўринбосари Солиҳ ЕҚУБОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Тошкент шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси Миробод район халқ таълими бўлими

Ота-оналар ва ўқувчилар диққатига!

1992/93 ўқув йилида райондаги мактаблар қуйидаги йўналишлар бўйича ўқувчилар қабул қилади:

60-мактаб-гимназия ўзбек тили чуқур ўргатиладиган 1-синфга; гимназиянинг немис тили чуқур ўргатиладиган ўзбек тилидаги 9-синфига танлов асосида — химия, биология ва математика асослари бўйича; гимназиянинг немис тили чуқур ўргатиладиган 10-синфига танлов асосида — гуманитар фанлар, физика-математика асослари бўйича қабул эълон қилади.

263-мактаб (ўқиш — рус тилида) — 489-болалар боғчаси қошида — олти ёшлилар синфига;

Олти ёшлиларнинг 1-синфи — экспериментал синов синфлари — ўзбек тили, инглиз тили ва информатика;

Етти ёшлиларнинг 1-синфи — алифбесиз таълим;

Етти ёшлиларнинг 1-синфи — мусиқа ва эстетика; 1-синф — умумтаълим асосида;

5-синф — математика ва информатика чуқур ўргатиладиган гимназиялашган синфлар;

5-синф — ўғил болаларга дурадгорчилик, қизларга эса тикиш-бичиш ва уй тутиш асосларини чуқур ўргатувчи технологик синф;

8-синф — физика ва математика чуқур ўргатиладиган гимназия синфи;

9-синф — физика-математикага ихтисослашган гимназия синфи:

10-синф — химия ва биология чуқур ўргатиладиган синфларга қабул эълон қилади.

93-мактаб (таълим — рус тилида) — 1,5, 8 гимназиялашган синфларга танлов асосида:

10-синф — ТошДД билан ҳамкорликда гуманитар касбларга;

9-синф — химия-технологияга ихтисослашган синфларга қабул эълон қилади.

94-мактаб (таълим — рус тилида) — ўзбек тили ва инглиз тили чуқур ўргатиладиган 2 та синф.

8-синфларда физика-математика, гуманитар фанлар, спорт йўналишидаги ҳуқуқий билимлар асоси йўналишлари бўйича касблар ўқитилади.

158-мактаб (таълим — рус тилида) 1-синф — мусиқавий;

1-синф — гуманитар ва эстетика фанлари;

1-синф — тасвирий санъат ва бадиий меҳнат.

5-синф — математика синфи.

5-синф — гуманитар фанлар синфи.

5-синф — ИЗО ва бадиий меҳнат синфи.

2-синф — инглиз тили чуқур ўргатиладиган синф. Қуйидаги йўналишлар бўйича синов давом этмоқда:

2-синф — мусиқавий

Ўзбек тили ва чуқур ўргатиладиган 2-синф.

Инглиз тили чуқур ўргатиладиган 3-синф.

6-синф — математика.

6-синф — гуманитар фанлар.

10-синф — умумтаълим асосида.

ИЗОҲ: мусиқавий синфларда машғулотлар 158- мактаб қошида 22- болалар мусиқа мактаби мутахассислари томонидан олиб борилади.

53-мактаб (таълим — рус тилида) — алоҳида дастур бўйича гимназиялашган синф.

2-синф — гимназиялашган синф.

175-мактаб (таълим — рус ва ўзбек тилларида) Инглиз тили чуқур ўргатиладиган 2 та синф

5-синфдан бошлаб 3 босқичда табақалаштириб ўқиш жорий этилади.

110-мактаб (таълим ўзбек ва рус тилларида)

10-синфлар — гуманитар ҳамда техник йўналишдаги: математика, физика, химия-биология, адабиёт, социал-психологик, меҳнат, педагогика касблари бўйича.

214-мактаб (таълим ўзбек тилида)

5-6-синфларда математика ва информатика чуқур ўргатилади.

9-10-синфларда математика фани чуқур ўргатилади.

1-2-синфларда эски ўзбек ёзуви чуқур ўргатилади.

154-мактаб (таълим ўзбек тилида)

1.2-синфларда — мусиқа (халқ чолғу асбоблари ижроси, миллий рақслар)

213-мактаб

Инглиз, турк, ҳинд тили ва эски ўзбек ёзуви чуқур ўргатиладиган 2 та синф.

147-мактаб (таълим ўзбек ва рус тилларида)

— мусиқавий-эстетик тарбиявий мактаб.

4-болалар мусиқа мактаби билан ҳамкорликда мусиқавий эстетик йўналишдаги 1-синфлар.

Мусиқалар 147-мактабда 23 август 1992 йилда тингланади.

294-мактаб (таълим ўзбек ва рус тилларида)

Инглиз тили чуқур ўргатиладиган 1-синфлар.

5-Олий махсус мактаб (катталарнинг узлуксиз таълим маркази)

7-12-синфларга кичик тиббиёт ҳамширалари, юқори малакали ва болалар уқаловчиси, бухгалтерлар тайёрлайдиган, шунингдек тезкор дастур бўйича ўқитиладиган гуруҳларга қабул эълон қилинади.

Ишбилармонлар коллежига X—XI синф ўқувчиларини қабул қилиш давом этмоқда. Таълим олиш — пуллик.

49-Олий махсус мактаб (катталарнинг таълим маркази). «Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида техник лицейга 10-11-синф ўқувчиларини техника, иқтисод, математика, гуманитар йўналишлар, шунингдек оддий ва тезкор дастурларда ўқитиладиган синфларга қабул эълон қилади.

47-Олий махсус мактаб (катталарнинг таълим маркази).

8,12-синфлар — умумтаълим синфлари.

Қуйидаги касблар бўйича мутахассислашган 10 синфга:

1. Тиббиёт (кичик ҳамшира).
2. Тикув буюмларини моделлаштириш ва конструкциялаш.
3. Иқтисод (ишбилармонлар синфи).
4. Болалар боғчаси тарбиячиси мутахассислиги бўйича педагогика коллежи.

9-синф — болалар боғчаси тарбиячиси ёрдамчиси мутахассислиги бўйича педагогик синф.

Тўлиқ ўрта маълумот асосида 13 та педагогик синфга болалар боғчаси тарбиячиси мутахассислиги бўйича қабул эълон қилади.

Маълумот учун телефонлар: 54-06-27, 54-09-10, 54-09-38.

Тошкент қишлоқ хўжалиги машиналари ишлаб чиқариш бирлашмаси 28-30 август ва 1 сентябрь кунлари Иссиқкўлдаги «Юбилей» пансионатига йўлланмалар реализация қилади. Битта йўлланманинг баҳоси 3 минг сўм. Дам олиш муддати эса 15 кун.

Дам олувчиларни ҳар икки томонга барча қулайликларга эга бўлган автобусларда етказиб қўйишга кафолат берилади. Йўл ҳақи 1050 сўм.

Маълумот олиш учун телефонлар: 39-02-30, 33-77-35, 32-10-64.

«УЗБЕКСАВДО» УЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК УЮШМАСИ ҚОШИДАГИ ЖУМҲУРИЯТ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1992—93 УҚУВ ЙИЛИГА

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи, назоратчи, кассир ва ошпазларни тайёрлайди.

III—IV даражали ошпазлик гуруҳига. Уқиш муддати — 1 йил.

Саноат моллари сотувчиси гуруҳига. Уқиш муддати — 1 йил.

Озиқ-овқат моллари сотувчиси гуруҳига. Уқиш муддати — 1 йил.

— 1—3 ойлик шартлик гуруҳларга.

17 ёшдан 30 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.

Уқишга кирувчилар ташкилотлар томонидан берилган шартномага асосан қабул қилинади.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртини тугатганларга: «кичик сотувчи», «сотувчи», «назоратчи кассир», «ошпаз» деган малака берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Уқувчилар стипендия билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги йирик дўконларда олиб борилади.

Билим юртида ўқиш муддати меҳнат стажига киради.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: маъмурият номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, турар жойидан маълумотнома, таржимаи ҳоли, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома, 3×4 см. катталикдаги 6 дона сурат, ташкилотлардан шартнома.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент—700173, Акмал Икромов ноҳияси, Чилонзор мавзеси, Собир Юсупов кўчаси, 3-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: 75-35-86, 75-35-92.

4, 9-трамвайларнинг «Чўпонота» бекати; 13, 70, 45м., 116-автобусларнинг «Тиббий тез ёрдам клиника касалхонаси» бекати.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЎЗКИТОБ»

Республика улгуржи-чакана корхонаси негизида

(Тошкент шаҳри, Комил Шарипов кўчаси, 1-ўтув, 53 «а»-уй).

барча тизим ва тармоқ кутубхоналарини китоблар тўплами билан таъминлаш

Республика кутубхона тизими учун

ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН

Мулоқот учун телефонлар: 44-23-94, 44-60-75.

Манзилгоҳ: Навоий кўчаси, 30-уй, 2-қават.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни нишонланиши муносабати билан

«ИНВАРИАНТ» СОВЕТ-АМЕРИКА

қўшма корхонасининг

БАДИИЙ САЛОНИ

25 АВГУСТДАН. 5 СЕНТЯБРГАЧА

халқ амалий санъати, заргарлик буюмлари, Ўзбекистон Республикаси замонавий рассомларининг асарлари

КУРГАЗМА-САВДОСИНИ УТКАЗАДИ

МАНЗИЛГОҲ: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 15/2.

Иш тартиби: соат 10 дан 18 гача. Дам олиш куни — якшанба.

ЦИРК

Тошкент давлат циркида

22 августдан

Ўзбекистон ва Қозоғистон республикаларининг артистлари иштирокида

«ДУСТЛИК АРЕНАСИ»

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунига бағишланган катта ранг-баранг цирк дастури.

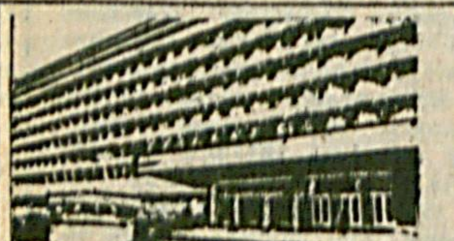

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ Нашр кўрсаткичи 64690 ⊙ Босмага бериш вақти 11.30. ⊙ Босмага берилди 11.10. ⊙ Буюртма Г—286 ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.